

309059

వత్తిడినము వత్తికటింప (బడును)

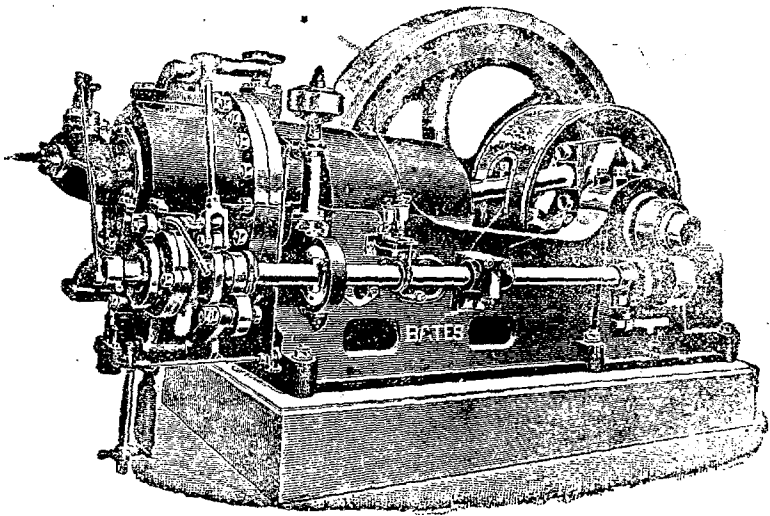
VOL. 4.
వంపుటము. ౪.

జెన్న పట్టణము 1917 నం. ఏప్రిల్ నెల 7 వ తేది శనివారము
పింగళ నామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ ప్రథమం.

No. 6

వందిత

బేటుగోల్డ్ మెడల్ కెమిడిశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

ఈక్రాత్రి టయిపు ఇంజనులు యెటు
వంటి చిక్కనయిన క్రూడ్ ఆయిల్తో
నయినను గుమారు ఒకమాసము వేరయి
జరు విప్పి కుద్రపచ నక్కరలేకయే
మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్న
వి. సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులకంటె
అక్రాత్రి క్రూడ్ ఆయిల్ అక్రాత్రిక
వాటికంటె అక్రాత్రి ఆయిల్తో
నగము మూలము యింజనులు తీసి
కొనుచు వాటికంటె వేయిరెట్లు తృప్తి
కరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్ర
ములు మొదలు 55 గుర్రముల పవరువరకు
పట్టుముక్క స్పేరు సామానులు సహా
యెప్పుడును ప్లామలో సిద్ధముగా
నుండును.

102-141

జి. ఎల్. వాచ్ కంపెనీ లిమిటెడ్, ఇంజనీర్లు, మదరాసు.

బ్రాంచిలు: బెజవాడ, రాజమండ్రి

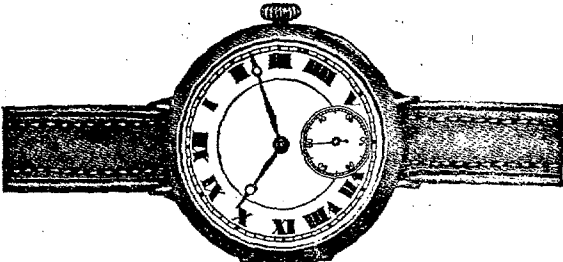
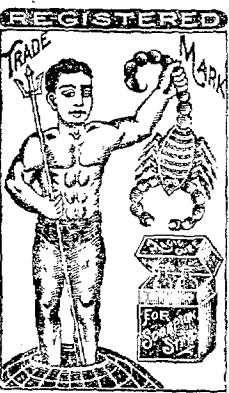
ఆంధ్రవత్తిక చందాదారులకు
మనవి.

ఆంధ్రవత్తిక 8-వ సంవత్సరాదిసంచిక వ్రేలిలు
రెండవవారములో తప్పక వెలువడును. కావున
నాలోపుగ అవసరము లేనట్లు నూకు చెలిపి
వారికి తప్ప, తక్కిన వారందరికి, సంచిక కావలసి
యుండిన టైంబి సంచిక కిమ్మతుకు సంచిక
వి. పి. గ నంపెదము. కావున వి. పి. వైకిమును
చెల్లించి సంచికను వైకొన ప్రార్థితులు. సంచిక
యవసరమని కోచినవారు, తమ యుద్దేశ్యమును
నూకు తెలిపి, వి. పి. ఖర్చుల వ్యయమును తొలగింప
ప్రార్థితులు. ప్రతిదినిమును 500 కంటె వెక్కు
వగ బోస్తువారు తీసికొనరు. కావున ఆలస్యమున
దనిత్వరపడి యుత్తరములు న్నాయకుండ ప్రార్థితులు.

పత్రికాధిపతి.

A Magic Cure for Scorpion Sting.
సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(జిజ్ఞాసు ప్రేమ మార్కు) 586
గుఱుము వచ్చువారు సంకోచముతో పోవుచును.
గుణము లేదని గుఱువు చేయువారికి రూ 100 ఇవాల.
ఇది ప్రతి వట్టుంబమునం దుండే
వలసిన ఔషధము. ఆంగ్ల
యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పొగ
డగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము
లుంచినను మందు గుణముచూడదు,
తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక,
కుక్క, నామ, జడ్డి మొదలగు
విషసంకల్పల కాటులతో నుక
గిందును. వెలపాకెట్ 1-2-0-0
సాఫ్ట్ 0-8-0. 1 డ్రాప్ పాకెట్టె
వెల రూ 5-0-0. సాఫ్ట్ జేటు.
ఒకేనాన 2 ప్యాకెట్లు వెక్కిరియించువారికి సాఫ్ట్ ఇవాల.
వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కలిపి విక్రయము.
చిరునామా: డి. ఎల్. వాచ్ కంపెనీ,
1/6 వెంకటేశ పే. స్త్రీ వీధి, పొకానపే. పోస్టు, మదరాసు.

మంచి గడియారమునుకొని,
సంవత్సరముల పర్యంతము
వాడుకొనుడు. (707)

నమక వైన మణిబంధపు గడియారములు
ప్రతి నమైన మణిబంధపు గడియారములు మాకు క్రొత్తగా వచ్చియున్నవి.
ప్రతి గడియారమును సరిగా పోవుననియు, శుద్ధమున దనియు పూనియివ్వబడును.
నెం 584 "ఏజిల్ సీస్" మణిబంధపు గడియారము క్లెయిన్ డి. సహా 6-8-0
నెం 585 ఏ డిటో చీకటిలో గంటలను చూపగలడు. సహా 9-0-0
ప్రతి ఆరుగడియారములకు 1 గడియారము ఉచితముగ బంపబడును.
E. A. WATCH COMPANY.
36, RATTAN BAZAR RD D, MADRAS. } ఇ. ఎ. వాచ్ కంపెనీ,
36, రేణుకబజారు రోడ్, మదరాసు. ఇ.సి.

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు.’
662 రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)
వై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారి కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం.
ఇది, చొప్పు ప్రత్తి, పొగాకు, చెట్టి, అరిటి మొదలగు మాంజీ, ఖమ్మి, పయ్యంగుత్తు, దుంప, వల్కుత్తు
ములకును, తొక్క, తీగవత్తులకును సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నాము.
ఇవి యన్నియు నీటిని ఉపయోగించు ధూమలకు విసర్జితు తయారుచేసిన ఎరువులు కొడవలవినచో నా
లూకు ధూమలమట్టిని గసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి అనుభూముల గుణా గుణములను ఆ
సరించి నిశ్చయపరచుచున్నాము. ‘శాస్త్రోక్త ఎరువు’ అను మానాంశర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరవంకన్నడ,
మళయాళం మొదలగు భాషలలో తెలుగునెలకు ప్రచురించి అందుగా ఎరువు విషయముగా న్యాయములు వ్రాసి,
ఒక్కొక్కటిల్లాలోని జమీన్దార్లకును ఉచితముగా పంపియిచున్నాము. వైచేష్టిక పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు
విషయముగా ఇతర అంశములను స్వక్రింద నుదహరించుచున్న వైచిత్తాములకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.
ప్యారి అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 2, మదరాస్.
PARRY & Co, Post Box No 12, Madras.

నోటిసు.
క్రొత్తగా రయిసుమిల్కు కట్టబోవువారికి
మంచి తరుణము.
సెకండుగారు హైవీఫర్ అలవాంజరు
యోగను స్ట్రీము యూజిన్ అనుకూలముగా
స్థిరముగా నున్నది
18 అంగులలగు ప్యాకు 36 అంగుల 25
గుణముల గవరు ప్యాకు 10 అంగులు.
స్ట్రీసు 1. అంగులలగు అవసరము.
లేక సరియైన స్ట్రీసు యూజి జాగ్రత్త
చేయుచున్నది. (788)
వలయు వారు యాక్రంది అరెస్టుకు వ్రాయవలెను.
గ్రంది బంగారాజు, మెనేజరు ప్రాశంబు.
శ్రీ లక్ష్మీవసంహారయను మల్లు, రాజమండ్రి.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తువులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసనములు వంపులు వంపులుగ వంచబడిన తేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకట్టలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీనామోనే సంగతిసందర్భముల నలహా నాలోచించవలసివచ్చును. వీరు వామూరిలను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి నంతనే వానిని సకాలములో పరిఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరుమోగినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, తనాలపెట్టె నెం 555 రు,

389

మదరాసు.

(వై కామ్రాజుగారి గౌరవము ఈ పత్రికపేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నాము.)

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుముందుగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనులోనే ధాతునవ్వము కలిగినవారికి వ్యాధియకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ నేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము నుభవింపగ జేవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వచ్ఛఘృతము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, కీడుచుండు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరిఅనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూర్, కాండహార్ జేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినటవలన నునదేతపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను నేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప పండులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును. అనుపానపుత్రిక పార్శ్వగో పంపబడును.

15 తూలాలు డబ్బీవల రూ. 2-0-0.

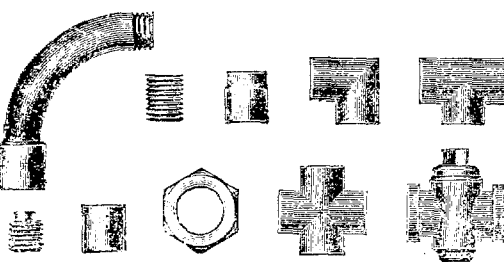
తనాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోజ్, బెంగుళూరు సిటీ.

M. N. HUSSEN & Co,

Hardware Merchants, Contractors & Commission Agts
No. 90 RMENIAN STREET, MADRAS

కప్పీలు, పేప్టింగులు, బేరింగులు, ఫ్లయ్యరుబ్బాకులు, బెల్టింగులు వివిధ రకములు మెరుగునూనెలు, క్రొవ్వూనెలు, ఆసి బస్టోను, రబ్బరుసామానులు, మనిలా ఉక్కు తీగదారములు, మిల్లులకు కావలసిన అన్ని సామానులు,

వంకుల ఇనుపతేకులు, సాదాతేకులు, ఎం.ఎస్. తేకులు, ఉక్కుతేకులు, ఇనుపచువ్వలు, కోణాలు, టీలు. వంకుల డబ్బియు ఐ. స్టీ. సి. ఐ. గొట్టములు, పిట్టంగులు, ఇత్తడిపిళ్లు, గ్లాండుకార్పు, జి.ఎం. చక్రపు మూతలు, నురమేకులు, రివెల్లు, బోల్టునట్టు, సీమెంటు సున్నము, బొగ్గుతారు, బొగ్గుపిచ్ అన్నాల్లి, ప్లాక్ హోంత్, వర్ణములు, వార్నిషులు.

చారలు, పిక్చర్లు, హాకెల్సు, సమ్మెలు, గొలుసులు, కంనాలిపత్తెడలు పిగ్ లెడ్. తగరపుతేకులు, తీగమేకులు, బొక్కెనలు, ముండ్లతీగలు, సాదాతీగలు, తీగనలులు. వ్యవసాయపు పరికరములు, గనుల వ్యాపారాలకు వైల్డెలకు కావలసిన అన్నిరకముల సామానులు చౌకతేట్లకు దొరుకును. విశేషము లింకిను తెలియగోరిన మాకు వ్రాయుడు.

విలాసము:—ఎం. ఎన్ హుస్సేన్ అండు కో.,

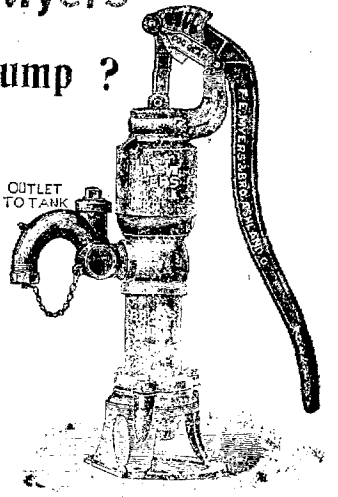
ఇనుపసామానుల అంగడి, నెం. 90 ఆర్యేనియను వీధి,

679

మదరాసు.

What is a Myers

Hand Pump ?

A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and stock use and small irrigation purposes. A large assortment of various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.

K. B. Joshi & Co.,

321, Hornby Road, Fort Bombay.

180 ఫుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్గెతనఖుమునపొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి కఠినపాఖ్యమును దృఢగాఢమును ఆయుర్వ్యధిని ఇప్పించును. ఈపుస్తకము ఇనాముగా నియబడును. పోస్టు చార్జీలు ముందుగా పంపించువారు. వెంటనే వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్ర ముచిత్రంకో గోవిందబడి,

అతనివల్ల నామధేయము 358, బ్రాండ్స్, బురగాను.

వచనమునుచది.

టటోవో స్తాక్

490

ఇది మాత్రమే గొప్పవాసనగలది. స్పిరిట్ సంబంధము లేనిది. శ్రేష్ఠమయిన పుష్పము మొక్కనత్తునతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు వస్త్రముమీద తగిన వాసన వదలక గుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించు నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నిజమును నెరుగ గలదు.

1/2 డ్రామ్ బుడ్డి 2-0-0
1 డ్రామ్ ,, 0-12-0
1/2 డ్రామ్ ,, 0-8-0

ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-6

ఏజెంట్లు కావలయును; తాము చెల్లించగలిగిన ధరారకు తెలియపరచినచో ధరభాగ్యు చేయబడును.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.

ది పర్మిట్ పెర్మిట్టుమరీ కో,

నెం 1, ప్రెస్కోని, బొంబాయి నెంబరు 8

శ్రీ మదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదమైమిది పురాణములలో నిలియుకటి. ప్రపంచమెల్లు పుట్టినది? మలభేదము లేక కలిగి? ఆచారవిధిపరమం తెల్లముమాత్రం? ఈ మొదలగు విషయము తెన్నిచో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. గొప్పవా గ్రంథమువై గంచి నుభిసాయము నిచ్చి యున్నాడు. తెలిమిగుల మలభేదము. 100 పుటలు. అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్రమున్నది. వెల 5-0-0 కర్పణలు వేలు.

శ్రీ మదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములకలపు. గుంచి కాగితములవై అచ్చు, కాలికోతైను ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

26] జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,

నెంబరు పండితుడు.

మునిసిపల్ హౌస్, గుంటూరు, కడప.

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బొగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును రిజేటుచేయుటకు నేర్చుకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తనాలఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేకవతి, 188 20, చీనాబజారుకోడ్, మదరాసు.

కృష్ణా మండల సభ.

అధ్యక్షుని యువస్వాసము

బృహస్పతియందు సమావేశమైన 26 వ కృష్ణామండల సభాధిపత్యమునకుంబించిన చింతలపాటి నరసింహ రాజుగారి యువ స్వాసమును డిక్రింది భాగములను ప్రచురించుచున్నాము:

మన దేశములోని యూరేషియనులకు యూరోపియనులకు గల పారతాలలో చదువుచున్న బాలకుల యువస్వాసమున మైన వ్యాపారములను నేర్పుట యిదివరకే గలదు. దీనినిబట్టి వంతెనలుగట్టుట, బక్కపైని సామానులు తీసికొనిపోవుట, యుగ్గములో గాయములు తగిలినవారిని మోసికొని తీసికొనివచ్చుట మొదలగుపనులు ఆటకూడముగా బాలకుల కతియగును. ఇందుమాలమున బాల్యముననే మేలిక వ్యాపారములు మన మున నాటుటను దానియందు ఆభిరుచిగలిగి యాడుచున్న కొలదిని మేలిక వ్యాపారములయందు దిట్టవీరుటకు సావకాశ మిచ్చును. దేశీయబాలకులగుడ నిట్టియవకాశ మియవలసిన దని గౌరవనీయులగు శ్రీయుత బయ్యా నరసింహేశ్వరశర్మ గారు శాసనసభలో నొకతీర్మానమును ఉపసాదించగా దొర తనమువారును దీనికి ఆమోదించినందున మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగా దొరతనమువారికి మనమునందనము లాచరించుచున్నాము.

మన బీదస్థితి.

ఇండియా దేశములో తప్ప మరె యేదేశములోను భూమిపయిని నూటిగా కరగ్రహణముచేయు పద్ధతియే లేదు. ఇండియా దేశములో పెక్కుచోట్ల క్యవసాయమే ముఖ్యజీవనాధారముగా నుండుటను భూమిపయిని నూటిగా కరగ్రహణము చేయుటను ఇండియా దేశపుపన్ను మొత్తములో భూమిపయిని పన్ను విశేష భాగముగటను మన దేశము యొక్క బీదస్థితికి ముఖ్యకారణమని దేశీయ ఆదాయవ్యయవాచులు ఘంటాపథముగా జెప్పుచున్నారు. ఇది యిట్లుండగా ముప్పది సం॥ రముల కొకపర్యాయము రయితవారి భూములపయిని తీరిగి పెట్టలేమెంటు చేయుటను మన రాష్ట్రప్రజలకు బహు కష్టతరముగా నున్నది. ఇదివరకున్న భూమిపన్ను చెల్లించుటకు మన రాజధానియందుప్రజలు ఎంత బాధపడుచున్నదివిశదమే. తనకు లాభించిన లాభించక పోయినను ఇతర వ్యాపారముల జేసికొనుటకు క్యవసాయపుత్రియే గౌరవమైన దనియు, తరతరముల నాటి నుండియు చేయుచున్న క్యవసాయపు పుత్రిని మాని యితరపుత్రిల నవలంబించుట మావ్యయనియు నసాధ్యమనియు రోజు కూలిగిట్టినను చాలననియు రయితలు భూములను విడువజాలకుండుటయు భూమిగల వానికి తక్కిన వానికంటె నీ దేశమున పరపతి సాగుకారణమున భూములను అనేక చట్టకు కొనటయు తటస్థమగుచున్నది. ఇది కన్నకు లకు ఉచ్చదశను గాక దీనినితీసి ఘోషించి చెప్పుచున్న ప్రభుత్వమువారి దొడ్డేశ్వర్యచిహ్నములని పరిగణించుట నాణ్యము కాదు. ఇంతియేగాక యితరవ్యాపారములయెడల ఆభిరుచియు పరిపాటియు లేకపోవుటను భూములు సంపాదించుట యను నొకవెట్టిలోబడి భూములకు క్రయము హెచ్చుగానిచ్చుచున్నారు. ధరలు హెచ్చినకొలదిని క్యవసాయపు ఖర్చులు కూడ హెచ్చుచున్నవి. కొందరు అమ్ముచున్న ప్రాంతాగర కలవలన వారికోరికలు హెచ్చి వారు మునుపటికన్న హెచ్చుగా స్వంత సౌకర్యము నిమిత్తము ధనవ్యయము చేయుచున్నారు. ఇందుకు ముఖ్యకారణము మన దొరతనమువారే. వారిసంగతులు పూర్తిగా గ్రహించక ధరలు హెచ్చినకొలదిని క్యవసాయ దారులకు లాభమున్నదని భావించి భూమిపన్ను అప్పటప్పట హెచ్చుచేయుట బహు అన్యాయముగను అక్రమముగను నున్నది.

ప్రతిపక్షిగ్రామము చూచినయెడల రయితలయొక్క బీదస్థితి స్పష్టపడగలదు. వారు నివసించు గృహములను వారు వాడుకచేయు గృహోపకరణములను వారి దారిద్ర్యమాచకములు. దొరతనమువారు దేశక్షేమము కొరకును ప్రజాక్షేమముకొరకును అప్పటప్పట భూములపయిని పన్ను హెచ్చు చేయుట మానకొని అగత్యయనునదో నితరపక్షుల నేర్పాటు చేసి క్యవసాయదారులను హెచ్చుపన్నుల నిమిత్తము పీడించుట మానినగాని క్యవసాయదారులు సుఖస్థితినుండి ఆత్మగౌరవము భూనాభివృద్ధిని జెంద నేరరు.

రివిర్యూ హెచ్చు చేయుటను గురించి మన మొర లిట్లుండగా రాజప్రతినిధిగారు చట్టనిర్మాణసభలో నీసంవత్సరమున క్రొత్తగా హెచ్చించిన పన్నులనుగురించి మాట్లాడుచు భూమిపన్ను ఇంకను హెచ్చు చేయుటకు సావకాశము కలదని చెప్పి యున్నారు. మొదట ఈ హెచ్చుచేయు సావకాశము జూపించారీవేషగ్రూపు ఈ నాటికి క్రిటిరెంటుల యెడలను ఉన్నదని వారోయభిప్రాయ మయినయెడల యిద్దమిరారు కవున్లు యినాం పతాం చించి చిరకాలేనా రన్నమాట ఇది బహు ఘోరము. జిరాయితి భూముల విషయము యనుకొన్నయెడల నిది గోచరుట్లు చూడ రో కలిపోటు. ఇది చెండు గాని యెడల వారిమాటల కర్మములేదు.

క్రొత్త జలాధారములు.

కృష్ణా, గోదావరీ నదులక్రిందను మొదటిపంటకు యకరము 2 క్కంటికి రు 5 లు నీటి తీరువాయి ఇచ్చుచుండగా హెచ్చు తీరువాయి ఇచ్చుటకు ఇతర భూస్వాములు అంగీకరించిన యెడల గోదావరీ, కృష్ణా కాలువల క్రిందనున్న భూస్వాములకు ముందుముందు ఏమి చెడుగు సంభవించునో యను భీతి తోచుచున్నది. దొరతనమువారి దివరకున్న జలాధారముల క్రింద నీటి తీరువాయి ఎన్నటికీ హెచ్చు చేయవని స్పష్టమగు వాగ్దత్తముచేయు నావశ్యకత హెచ్చుగా జెప్పడు కన్నట్లుచున్నది. క్రొత్తగా నిర్మించబోవు జలాశయముల క్రిందనున్న యినాంధ్రావృక్షాడ (Diffinial water rate) ఫేదభాజనమగు నీటి తీరువాయి ఇచ్చుకొనునట్లు చేయు అవశ్యకత తోచుచున్నది. ఇట్టి జలాశయములు భూస్వాములందరుగాని కొందరు గాని కలిసి చేసినను కంపెనీవారు చేసినను నిర్మించుటలో వ్యయము తక్కువయే గాక నిర్మించిన తరువాతను యధాస్థితిలో నుండుటకు ఖర్చు తక్కువ. కాబట్టి దొరతనమువారు కొన్ని పద్ధతులను ఏర్పాటుచేసి భూస్వాములుగాని కంపెనీ వారుగాని జలాశయముల నిర్మించుటకు సావకాశ మిచ్చియెడల భూస్వాములకు హెచ్చుపయోగకరముగా నుండునని తోచుచున్నది. జలాధారముల కంపెనీల క్రిందనుండి దొరతనమువారు ఏర్పాటుచేసిన నిబంధనలలోబడి అయిలు జరిగిన హెచ్చుతేలు నీటితీరువాయి యిచ్చుకొన నక్కరలేదు. రెయిల్వేలు కగయిరాలు మనదేశములో శేవిధములుగా అయిలు జరుగుచున్నవో ఆవిధముగానే అమెరికా మొదలగు దేశములయందు ప్రయివేటు కంపెనీలక్రింద సౌకర్యముగా జలాధారములు అయిలు జరుగుట కన్నట్లుచున్నది. ఇదివరకున్న గోదావరీ కృష్ణా కాలువలు మొదలగు జలాధారములుగూడ ప్రయివేటు కంపెనీలను తగిన యేర్పాటులతో నిచ్చినయెడల బాగుగా నుండునెమో యని తోచుచున్నది గాని మన ప్రతినిధులు ఇప్పటికి ప్రయివేటు కంపెనీల క్రిందనున్న రెయిల్వేలు దొరతనము వారిక్రింద నుండవలసియున్నదని ప్రస్తుతమందు చెప్పుచుండుటను ఈ విషయము నిగ్రాహణ చేయుటకు నాకు సావకాశము చాలదు.

కృష్ణా, యావర్న డెల్టా

కృష్ణా తూర్పుభాగము నందున్న పల్లపు భూములలో సుమారు 25000 ఎకరముల భూములకు కృష్ణానీరు ఇటు పయిని ఇయ్యబడదనియు అందుమాలమున విశేషముగా సంసారులు పాడైపోవురు రనియు నెరిఘాములు తప్పింపబడునో యను ఆందోళమును ప్రజలు చెందియు స్ఫూర్తనియు నొకలేఖు హిందూపత్రికలో మార్చి నెల 21 తేదీన వ్రానియుండెను. నిజమయినదో దేశ సంక్షోభమునకు నిది పెద్దకారణమగును. అనేక సం॥ రముల బట్టి నిగ్రాహణ చేయబడి యుపయోగ కరమని దృఢపరచబడినట్లుకంటె కృష్ణానది సంబంధమయిన జలాశయమును నిర్మించి ప్రజల కుపకార మగునట్లు ఏర్పాటు చేయుట మాని వేసి కృష్ణలో నీరు చాలదన్న నెపమున అనేక సం॥ రముల బట్టి నీటిస్వాధ్యయ మనుభవించుచున్న ప్రజలలో కొందరికి భంగము కలుగునట్లుల నేర్పాటు చేయుటకు దొరతనము వారల దుర్మత్తుల గుట మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరము. పల్లపునకున్న డిల్టామెంటువారి గతవత్సరము తా॥ డిసెంబరుబట్టి చూడగా కృష్ణా యావర్న డెల్టా శిష్టమువల్లకు 643000 ఎకరములు పల్లపు సాగునకు నీలు ఉన్నట్లును అందులో 420000 ఎకరములు మాత్రము పల్లపు సాగు అగుచున్నట్లును కన్నట్లుచున్నది. దీనినిబట్టి చూడగా ఏల 25000 ఎకరములు పల్లపు సాగునుండి తప్పిందవలసివచ్చినదో కారణము కన్నట్లుచున్నది. ఆరిపోవులలోని 84 పేజిలో కృష్ణానదిని గురించి యొక రిమార్కు మాత్రము కన్నట్లుచున్నది. ఇది యేమనగా కృష్ణా డెల్టా శిష్టములు రెండ్రక్రిందను తడుపబడగల విస్తీర్ణము 725000 ఎకరములనియు ఈ విస్తీర్ణము ఇదివరకే అతిక్రిమించినందున కొద్దికాలములోనే పల్లపుసాగు భూములయొక్క విస్తీర్ణమును అంత్ర నియమముతో సవరణ చేయబడునని వ్రాయబడియున్నది. దీనినిబట్టి కొన్ని మార్పులు ఏమి అయినను చేయుచున్నారాయనియు అందువలన ప్రజలకు నష్టము సంభవించునెమోయనియు తోచుచున్నది.

మురుగునీరు

ఈ మండలములో మురుగునీరు సరిగా పోకపోవుటను భూములు నిస్సారమగుటయు వాడు జేరుటయు ఫలకూర్యములగుటయు తటస్థమగుటయే గాక ప్రతిసంవత్సరమును వృధాధికము కలిగినప్పుడును గోదావరీ, కృష్ణానది వరదలు పొరవప్పుడును విశేషముగా ముంపెనుబాధ తటస్థించుచున్నది. కొద్దిగలలో క్యవసాయము హెచ్చు అగుచున్నది. దీనికికూడ నుచితమైన మురుగు కాలువల ఏర్పాటు లేకపోవుటను మురుగుబాధ విశేషముగా సంభవించుచున్నది. కొద్దియే ముంపునలన 1324 ఫస్లిలో దొరతనమువారు రు 450000 సాబువారికన్న హెచ్చుగా రిమోషను ఇచ్చి యున్నారు. సరియగు మురుగు కాలువలను దొరతనమువారు వేటివరకును ఏర్పాటు చేయకుండుట బహు శోచనీయము. ఇందునుగురించి చట్ట నిర్మాణసభలో గౌరవనీయులగు మ॥ మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగా నొక తీర్మానమును 1915 సం॥ మార్చి నె 29 తేదీ జరిగిన చట్టనిర్మాణసభ లో ముహూదిచగా కన్న

యెల్లిస్ దొరగారు దొరతనమువారి పక్షమున ప్రత్యుత్తరము చెప్పుటలో మురుగుకాలువలు నిర్మించుటకు భూస్వామిభావమునుబట్టి కొంత లోపముండుట యొక కారణమనియు నేర్పడి యున్న మురుగు కాలువలు విశేషపు కన్న ప్రసీదిన తీసికొని పోవుటకు తగినంత వెడల్పులు లేకపోవుట యొక కారణమనియు చెప్పి యున్నారు. మురుగుకాలువల విషయమై విశేషద్రవ్యము దొరతనమువారు ఖర్చు పెట్టక పోయినను అందును గురించి ఆశ్చర్యగా నున్నారన్న సంగతి మాత్రము అంగీకరించలేదు.

కృష్ణ వరదలు

ప్రతి సంవత్సరమున కృష్ణ వరదల వలనను కరగల్గు అయోధ్యా పెదకశ్యేపల్లి మొరలు గ్రామములునంద టెగి ప్రజా సంక్షోభము విశేషముగా కలుగుచున్నది. ఈ యుపద్రవము దొరతనమువారికి ప్రతి సం॥ రము తెలియపరచుచున్న ఈ ప్రజా సంక్షోభమును గుర్తించి తగిన యేర్పాటులు చేయకపోవుట ఆశ్చర్యముగా నున్నది. గత సం॥ రమున అనగా 1916 సం॥ ర ములో కలిగిన వరదముపునకు కారణము కనుగొనుట కొక క మిటిని ఏర్పాటుచేసి యుండిరి. ఆ కమిటీవారి యెడుట కొంద రుద్యోగస్థులను పెన్ను పుచ్చుకున్న యుద్యోగస్థులును ఇచ్చినసాత్వమును చదువుటకును విడుటకును మిగలసాత్వ్యముగా నున్నది. కరగల్గు తెగుటకు గతమున కారణము లేమెయ్యనను ఇటువైని అయినను తగిన శ్రద్ధతో పరిచేసి ముందుకు ఎన్నడును ప్రజా సంక్షోభము ఈ కారణమున రాకుండునట్లు దొరతనము వారు సదా ప్రయత్నించుటకు కోరుచున్నాము.

రిగరు కన్నునవెన్సి

రిజర్వుకన్నునవెన్సి ఆప్త ప్యాసుచేయుటలో దొరతనమువారి యభిప్రాయ మేమెయ్యుడినను ఆయాప్త అగత్య మెట్టిదై యుండినను అయిలు జరుపుటలో ప్రజలకు ఇబ్బందులు కలుగుచున్నది. ఈచట్టములోని అధికారమునుబట్టి నదిలోనీరు పారుచున్న స్థలమును దానికి ఇగ్రప్రక్రలను రెన్సు బలసి యున్నస్థలమును నదీభాగముగా భావింపక ఇగ్రప్రక్రలను ఇచ్చుచువచ్చినంతస్థలము నదీభాగముక్రిందను భావించి సర్వే చేసి స్థానులు తయారుచేసి పదమూడుములయం దీ చట్టమును వర్తింపజేయుటకు దొరతనమువారికి అధికారము కలదు.

ఇట్టి అధికారము అనవసరమని అవభావముగల పెద్దలు చెప్పుచున్నారు. కాబట్టి నదీభాగముయొక్క నిరూపణ చట్టములో మార్పుచేయుట ముఖ్యమని తోచుచున్నది. ఏకారణముచేరనైనను మార్పుచేయుటకు నీలులేనియెడల పట్టావారు నదీభాగములో కన్నునవెటవారు స్పష్టముగామానమని చెప్పినప్పుడు మాత్రముతప్ప తక్కినవప్పుడు భూమితో సంబంధించిన యావత్తు సాత్వ్యలను చలాయించుటకు తగు సావకాశ మియవలసిన అగత్యము కన్నట్లుచున్నది.

సానిక స్వతంత్ర పరిపాలన

బెజవాడ, ఏలూరు మ్యూన్సిపాలిటీలలో చెయిర్ మెన్ ను ఎన్నుకొనుటకు స్వాతంత్ర్యము నీయకుండుట చింతావహమై యున్నది. దొరతనమువారు నిరూపించిన వారు ఎట్టిసమర్థులైనను యోగ్యులైనను ప్రజల నమ్మకము వైని ఎన్నుకోబడినవారోవారు సరిరా నేరరు. కాన్సిలువారు ఎన్నుకొనుట కధికారము ఇచ్చినయెటనే కాన్సిలుతో కలిసిమెలసి యుండవలసిన యావశ్యకము చెయిర్ మెన్ ను నుండును. కాబట్టి అట్టి యెన్నిక స్వాతంత్ర్యము త్వరలో నీయవలసి యున్నది. ఇంతియేగాక బెజవాడకు వేరేము గ్రహించు చెయిర్ మెన్ ను నిరూపించుటకు మి కిచ్చమేనా యని దొరతనమువారు కాన్సిలువారిని ఆడిగిరట. ఇది బహు ఆశ్చర్యముగా నున్నది. ఎన్నుకొను స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు బదులుగా నుద్యోగియులను చెయిర్ మెన్ గా చేయుటకు ప్రయత్నించుట మరియు విశేషముగా నున్నది. 4 సం॥ రములనుండి యుద్యోగియులు కానివారిని బందరు తాలూకా బోర్డుకు వ్రేసిడెంటుగా నేర్పాటు చేసియున్నారు. ఈ రెండు బోర్డులపరియ క్రమముగా జరుగుచున్నదని దొరతనము వారికి నివేదిత మగుచుండుటను బందరు తాలూకా బోర్డునకునుగూడ త్వరలోనే వ్రేసిడెంటును ఎన్నుకొను స్వాతంత్ర్యము నీయవలయును. ఈ విషయమున నొక యంశము విన్నవించవలసి యున్నది. మ్యూన్సిపాలిటీలలో చెయిర్ మెన్ ను ఎన్నుకొనుటకు కవునోసిల్లో మెంబరుగా నుండవలయునను పద్ధతి లేక పోవుటకు పట్టణవాసులలో కాన్సిలు మెంబరు కావోయినను తగిన వారిని ఎన్నుకొనుటకు సావకాశము కలదు. తాలూకా బోర్డులో మెంబరుగా నున్నగాని వ్రేసిడెంటుగా నెన్నుకొనుటకు గాని నియమించుటకు గాని ఆప్త ప్రకారము సావకాశము చాలదు. ఈ కారణమును బట్టియే దొరతనము వారు ఉద్యోగియులు కానివారిని వ్రేసిడెంటుగా నియమించుటలో అవివరకు తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా వారు లేనిచో తరుణము వచ్చువరకును వేచియుండి అప్పటిలో మెంబరుగాను వ్రేసిడెంటుగాను నియమించుట అనేక స్థలములలో జరిగినది.

మ్యూన్సిపల్ కాన్సిలువలెనే తాలూకాబోర్డులు కూడ మెంబరుకాని వారినిగూడ ఎన్నుకొనుటకు సావకాశ మిచ్చునట్లు చట్టము మార్పుచేయు నగత్యము విశేషముగా కన్నట్లుచున్నది. వేటికి 33 సం॥ రముల క్రిందట నిగ్రాహణ చేయబడ

అంతర్జాతీయమైనది. ఇన్ని ముఖ్యము లిప్పటికిని అమలులోనికి మనదేశమువారు తీసికొనిరావలసినది మిక్కిలి విచారకరముగ నున్నది. సంయుక్త రాష్ట్రములలో డిప్రీట్లబోర్డు ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొను వ్యవస్థను బోర్డు జరుపుచున్నది. కాని ఆమెను కొనుటలో మొదట డిప్రీట్లబోర్డునే యెన్నుకొనుచున్నారు. మొదట ఇష్టమయినవో నితరులెన్నుకొను స్వార్థిత్వము కలదు. మధ్యవర్తికాలలో డిప్రీట్లబోర్డు ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొను స్వార్థిత్వము కలిగి యుండుటయు ఆ యెన్నుకొనుటలో కలెక్టరునుగాక యితరులెన్నుకొనుటయు జరుగుచున్నది.

ఈమధ్యను బొంబాయిరాజధానిలోను బంగాళారాజధానిలోను ఉద్భోగియులు కానివారిని డిప్రీట్లబోర్డు వ్రసిడెంటుగా ఆయా దేశములవారు నియోగించియున్నారు. మన దేశమువారు మాత్రము పట్టినపట్టు విడువక ఇప్పటికిని ఏజెంట్లలో నైనను డి. సోర్థ ప్రెసిడెంటుగా నుద్భోగియులు కానివారిని నియమించకయుండుట కొంత ఆశ్చర్యముగా కన్పట్టుచున్నది. వారిపట్టువదలి ఉద్భోగియులు కానివారిని డి. సోర్థ ప్రెసిడెంటుగా నియమించుటకు దొరతనమువారియ్య కొనసాగి కృష్ణానందలమునకు నియమించుటకు బందరు వాసులు కొందరు ఇందుకు తగినవారు కలరని నెప్పటకు నిశ్చయము.

ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రోద్యమమున నెట్టిదియో దాని యాదర్శములు నాళయము లెట్టివియో యని చర్చించువనదము చాలకాలము క్రిందటనే గడచిపోయినది. ఆంధ్రుల నాతన. జీవకైవలన నాంధ్రోద్యమము పొందు రావలయు నెది ఆంధ్రదేశము నంతటను వ్యాప్తమై యుండుటకు ఆంధ్రోద్యమమునకు జన్మభూమియగు కృష్ణా, గుంటూరు మండలముల బ్రతసించవలసిన యగ్రత్యము బొత్తిగా గానరాదు. ఆంధ్రోద్యమ మన నాంధ్రులొక్కండును పులికొంగుడుగానివాడు ఏమండలమున గానరాడు. ఆంధ్రుల మనఃపద్ధత్యు లీనవీన భానాదయమునలన సంపూర్ణముగా వికసించి ఆపూర్వాసాధ పరిపూరితములై నైరర్థిక పరిమళములను నలుపుకొల ప్రసరింపజేయుచున్న యవి. ఉన్న వాద్యభరితమైన యాంధ్రమండలములయందు దంతట వ్యాప్తమైన మన యాంధ్రోద్యమమును నాంధ్రదేశము మొక్క పునరుద్ధారణమునై యుపయోగించుట యాంధ్రుల మన నాయకులకును ముఖ్యవిధియైయున్నది. జీవనదుల మహాప్రవాహమును దేశమును ఫలభరితముగా జేయు విద్యపాఠములు ప్రజలయందును పరిపాలకుల యందును ఉండును. ఆంధ్ర ప్రభువను నావరించి యున్న యీ యాంధ్రోద్యమమునెడల నెట్టి భిన్నాభిప్రాయములు లేనందున ఆంధ్రదేశోత్కర్షకును ఆంధ్రుల పునరుద్ధారణమునకును సేక గ్రీవముగా ఆంధ్రులందరు నన్ని చోటులను పోటుపడు జలను తటస్థమై యున్నది.

ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రశంసగూడ స్మర్యము, వాంఛితకృత్యమున నవర్థులనుండి 'అవశ్యంగంతవ్యమ్' అను స్థితిలోనికివచ్చుచున్నది. ప్రపథమును నుండియు నీ ప్రశంస ఆంధ్రోద్యమమునకు ప్రాణమని నెక్కువలములలో నాయభిప్రాయమును వెల్లించి యుండును. ఆంధ్రుల యుత్సాహమునకు ఆంధ్రదేశముయొక్క పునరుద్ధరణమునకును ననుమానముగల మహిమయుతమగు మన మాతృభాషావికసనమునకును ఆంధ్రజాతీయకర్త దిక్కుబిందువునకును ప్రత్యేక మాండ్రాష్ట్ర మేపడిన గాని తగినయకతాళ వలవదదు. స్వీయమాతృ భాషావర్ధనైత్రికలన నెంపు నెంది ప గాని భారత వ్యవస్థను నుతివానిరాష్ట్రము జెడింక జాతీయోద్యమము ఆటంకముల గడచి పూర్వపరిణామ మహాదయ ప్రాప్తి జెందనేరదు. ఆంధ్రులు భారతమున నన్ని స్థానమున నభివృద్ధి ఆత్మీయోద్యమ జలంబున పునర్విజృంభణము చేయుటకు గాను నిగుమా నాకాత్ర వాఙ్మను సుందగల మన మాతృభూమి ఆత్మీయనామ నికేత కోభానిలనముగల ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నేపడిన గాని యాంధ్రోద్యమము సుఫలకృత్యముగా నెపు. కావున సంకీర్ణములు వివేచనాడి ముందము ముప్పువాల్చినో యను శంకలను విడచి యెట్టి పరిపాలనము చేపొందినోయను ప్రీతిని వివేచనాడి ఆపాదవ చింతనముల నరకునీయక భావ్యయమున కొనరంపక వెను కంజజేయక గమ్యస్థానమున జేరువరకు మగటిమితో త్వరితగతి నడచుట మన ముగ్రవిధియై యున్నది. గతవర్షమున కాకినాడలో జరిగిన చతుర్థాంధ్ర మహాసభయందు ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణముగూర్చిన తీర్మానము నుపపాదించుటజీని అతఃపూర్వమువలె గాక ఆంధ్రరాష్ట్రము ఆవశ్యకమనియును నిర్మాణవిభజన యుక్తానందముందు జేయుటకు మన దొరతనమువారికి వెంటనే నిజీకంఠ బలము ననియు తీర్మానింపబడినది. ఇదియంతయు సంతోషకరముగాని యంతరము దొరతనమువారికి నివేదింపబడి యున్నట్లు కానరాదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి గాని గ్రంథాలకు గౌరవనీయులు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజు గారు చట్టనిర్మాణసభలో తీర్మానము నుపపాదించి యాంధ్రరాష్ట్రముయొక్క కృతజ్ఞతను బడసిరి. అతీర్మానము వర్ధింపబడినది. ప్రభుత్వమువారి పక్షమున చేయబడిన వాదములు నాంధ్రోద్యమమునకు నాశనకర్త కలుగజేసినవి. అనునవాటి

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య విజయమునకై భారతమాత యథాశక్తిని ద్రవ్యసహాయమును జేయ సమకట్టినది. 150 కోట్ల రూపములను కొశాధ్యక్షుడు సూచించినటులు భారతమాత సమర్పించుచున్నది.

మండియు నెల్లూరు మండలమున రెండవతరగతి కళాశాల స్థాపనచేయుటకు ప్రయత్నమును కాకినాడను పట్టణమున దివి ప్రభువర్తకతి కళాశాల స్థాపనా ప్రయత్నములును వినబడుచున్నవి. ఆంధ్ర మండలములలోని యత్యోద్యమ వంతులగు జమీందార్లు ప్రయత్నించుటకు వారు మనకు వందనీయులగుచున్నారు. దొరతనమువారి యాశీర్వాదము ముందు ఫలియించుగాక. ప్రత్యేక రాష్ట్రము లభియించినచో విశ్వవిద్యాలయము న్యాయస్థానము మొదలు గాగల రాష్ట్రాధిపత్యములు ఆచూచితములుగ నే సమకానును. వేహరు రాజ్యముయొక్క వర్తమానోన్నతస్థితి యందుకు వార్తాణ మైయున్నది. మన మాతృభూమి లవితకాలములో నీవేరగలవని నావ్యభివృద్ధియు. ఆంధ్ర ప్రపంచ మంతయు నైకకంత్వముగా దొరతనమువారికి మన మనోభీష్మితముల నివేదించినపుడు ప్రభుత్వమువారు గుల కేల నీయకొనరు. 'జనవాక్యంతు కర్తవ్య' అను వాగ్దానంపై రాజధర్మ మేమిగలదు.

ఆంధ్ర సారస్వత పరీక్షలు

రాజమహేంద్ర వరమునందలి ఆంధ్ర సారస్వత విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థుల యుపయోగాత్మక సారస్వత పరీక్షల నేర్పరచిరి. పత్తరీలో నెగ్గినవారికి నూరురూపాయలను బహుమతి యిచ్చెదరు.

నేటి యాంధ్ర పాఠశాలలలో చదువు విద్యార్థుల కిచ్చు నెలవు దినములలో చదువుకొనుటకు వీలగు నుండునటుల కొన్ని గ్రంథములను నిష్కలించి విద్యార్థులలో మాతృభాషాభావ మభివృద్ధిపరచుట ముఖ్యోద్దేశమై యున్నది.

పరీక్షలకు ప్రతి విద్యార్థియు దరఖాస్తు పెట్టవచ్చును. మా ఆంధ్ర సారస్వత విశ్వవిద్యాలయ చందాదారులు తప్ప యితరులు స్వల్పముగ ప్రవేశము మీయగలరని యుండును. పరీక్షలు ఎక్కువమంది కృతార్థులగుటకు వీలుగా చూడబడును. కృతార్థులైన వారిలో ప్రతివారికిని వెండి, బంగారు, పతకములు బహుమాన మీయబడును. మొదటి తరగతిలో కృతార్థులగు వారికి వెంటనే నిష్కలంపబడిన కొద్దిము సొమ్ము బహుమాన మీయబడును. ఆ బహుమానము తిరుగా నుగ్గురిపు నెట్టులో విద్యార్థులకు పంపయ్యగ నుండునటుల వెంటనే పంపబడును. నై బహుమానముల మొత్తము నూరు రూపాయలకు తక్కువ యుండదు. మాను నెలకొనరు పరీక్షా పర్యవసానములు తేలి సొమ్ము విద్యార్థుల చేతులలో బడును. పరీక్షలను నికేతన కార్య నిర్వాహకునకు వ్రాసి కొనుటగలన తెలియును.

ఏలూరులోని శ్రీ గౌరవ కృష్ణమూర్తి తృతీయవార్షిక కోర్సును మార్చి 31 వ తేదీని ఏప్రిల్ 1 వ తేదీని జరిగినది. మొదటిదినమునందు స్వామికళ్యాణమును రెండవదినమునందు 200 బీదల కన్న దానమును సభయోజననవి. పిన్నిపలు సబుజుల్లి వి. కుప్పస్వామి అచ్యుత అవరోధులగాను సభాధిపత్యము వహించిరి. కొందరుపండితులుభక్తినిగురించి యుపన్యాసించిరి. భవనిర్మాణమునకు తాముసహాయము చేయుదమని ఆ గాననాధిపతి నుడిపిరి. చంద్రయ్యుడుజేదారు, శివగవరపు శివయ్యగారును కట్టించిన చందరమునందు భర్తృకర్తలతో నాణాచిందింపజూజును స్థాపించుటకు సభ్యులందరంగీకరించిరి.

తెనాలి తాలూకా హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థుల సంఘపు ద్వితీయ వార్షికోత్సవము ఏప్రిల్ కడపటివారము జరుగును.

ఏలూరులోని ఆర్యసమాజ వార్షికోత్సవ మిదివరకు ప్రకటించినట్లు జరుగ లేదనియు 28,29వ తేదీలను జరుగుననియు కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

విశాఖపట్టణంజిల్లా సర్వసిద్ధి తాలూకా గ్రామకరణముల సంఘపు ప్రభు సమావేశము గతనెల 31-వ తేదీని, ఎలమంచిలి గ్రామములో బహుళవరం కరణం పాటుబల్ల కామరాజుగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగినది.

బెజవాడలోని ఆంధ్రబిల్లుకళాశాలకు 178 రూపాయలు సంవత్సరాదినాడు వసూలైనవి. ఆజాతా మూడు కళాశాలనిర్వాహకులు పంపించిరి. ఆజాతామూడు 4-వ తేదీ వరకు ఇచ్చినవారి పేర్లను మూలమే యుదాహరించిరి.

కృష్ణ తూర్పు డెబ్బాటెతులు వేయించుదియు 107 మంది గ్రామపాలులును నిన్నటి సాయంకాలము గుడివాడయందు సమావేశమై నీటి పారుదల విషయములను పూర్తిగా చర్చించి ఆయకట్టుపద్ధతినండి ప్రస్తుత మున్న నీటి పారుదల పనిని ప్రోత్సహించుటకు తీర్మానించి, తీర్మానము ప్రభుత్వమువారికి పంపిరి.

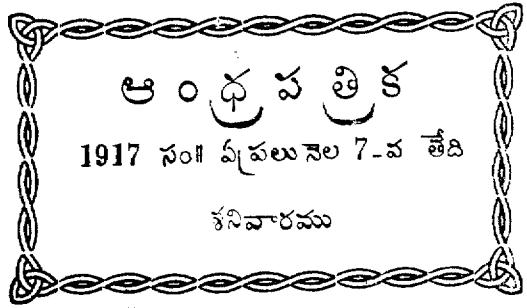
గోదారెజిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా చెల్లూరు గ్రామములోని బోర్డుపాఠశాలకు భవనమును నిర్మించుటకు శ్రీ పితాపురము రాజావారును తాలూకాబోర్డువారును స్థాని గ్రామ గ్రామబ్రహ్మగారును కొంతసామ్యించిరి. దీనికంతకును గ్రామబ్రహ్మగారు కారకులు వీరు శ్రద్ధవహించి త్వరలోనే మండలమును పూర్తిచేయించుటకు గ్రామస్థు లొకరు కోరుచున్నారు.

అనంతపురము జిల్లా నెనుకొండ యందలి కృష్ణ దేవ గ్రామపురక భండారాగార పక్షమున జనవరి 28 తేదీ భానువారము నెనుకొండ, హిందూపురము, అనంతపురము గుత్తి కల్యాణపురములలో జరిగిన బాలసరస్వతి పరిషత్సమీక్షకు 66 దరఖాస్తులు చేసి 45 మంది పరీక్షకులు వచ్చిరి. వారి యందు పాఠికయందీ కింది వారు నెగ్గిరి. డి. యస్. రాజాగారు, పి. వాసవయ్య, కె. పార్థసాగరాచార్యులు, యస్. గుండాచారి, కె. ఆర్. శ్రీనివాసమూర్తి, కె. లక్ష్మీనరసప్ప, యస్. జి. సుబ్బరావు, యస్. పి. సుబ్బరాయుడు, జి. లింగరాజ్ కె. జయరావు, యస్. హనుమంతరావు, కె. రాఘవేంద్రరావు, పి. శేషగిరి, పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్య, పి. కె. శేషాద్రి, పి. నరసిరెడ్డి, పి. కె. నరసింహాచారి, హెచ్. యస్. వేంకటసుబ్బరావు, ఎ. యస్. అశ్వథానారాయణశాస్త్రి, వి. హనుమంతరావు, యస్. జి. సుబ్బయ్య, కె. ఆర్. తిమ్మయ్య, హెచ్. మాధవరావు, పి. సీతారామప్ప, కె. నాగభూషణరావు, గారు, కె. లక్ష్మీనరసప్ప మొదటి వారుగను, కె. రాఘవేంద్రరావు రెండవ వారుగను, పి. శీతారామప్ప మూడవ వారుగను ఎన్నుకొనబడిరి. మొదటి వారికి బంగారు పతకమును తక్కిన యిద్దరికి వెలగల గ్రంథములు ఇచ్చెదరని కార్యదర్శి తెలియజేయుచున్నాడు.

ఈ విషయములో నీ మండలముతో జూటు. ఇందు
మించు తక్కిన తెనుగు మండలములన్నియు. భూస్వామ్యము క
రాష్ట్రమును విశ్వవిద్యాలయమును నోరుచున్నట్లయినా ఈ
దును గూర్చి విశ్వప్రయత్నములు చేయుచున్నట్లయినా నీ
విశదమే. అందును గూర్చి యీ సభవారు తమ యాహ్వా
మును పాంశితమును దెలుపుట కర్హము.

విషయానుక్రమణిక.

కృష్ణామండల సభ	3, 4
గోదావరిమండల సభ	5
ప్రధానవ్యాసము	
కృష్ణాజిల్లామండల సభ	6
కృష్ణాజిల్లా తూర్పు డెల్టా భూములు	7
ముఖ్యసమాచారములు	8
విరోధా మహా సంగ్రామము	
ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు	9-10
విదేశ తంత్రీవార్తలు	11, 12
జాబులు	18
సోపానమున నివారించు మార్గము	14

౨౬-వ కృష్ణామండలసభ.

కృష్ణా మండల ప్రాంత మనాదినుండియును నాంధ్రవ్యక్తికి జన్మభూమి. భరతఖండమునందలి విశేషభాగము నప్రతిహత వైభవముతో పాలించిన యాంధ్రరాజులు కృష్ణా మండల ప్రాంతము లందు నివసించిరి. ఆంధ్రభాషాసాహిత్యమున చాళుక్యవంశావ్యయలకు కృష్ణామండలమునందు గల వేంగీపురము మొదటి రాజధాని యై యుండెను. ప్రాగ్వాణిజ్యసంఘమువారి తూర్పుతీరమునందలి మొదటి వర్తకశాలలు కృష్ణామండలమునందు స్థాపితపడినవి. వర్తమానయుగమునం దాంధ్రలోకోద్ధరణమునకై వెలసిన ఆంధ్రోద్యమమును కృష్ణామండల ప్రాంతములందు జనన మొందినది. ఆంధ్రవ్యక్తిత్వమునకు నిరుపమాననిదర్శనం బైన ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల కృష్ణామండలంబునందు స్థాపితపడినది. విజ్ఞానవ్యాపనంబునకు సాధనం బైన ప్రథమాంధ్ర గ్రంథాలయసభ కృష్ణామండలంబునందు గూడినది. రాజకీయాందోళనంబునకు సాధనంబైన మొదటి మండలసభ కృష్ణామండలంబునందు గూడినది. పూర్వకాలమునుండి నేటి వరకును నాంధ్రప్రపంచాభ్యుదయముతో కృష్ణామండల ప్రాంతము సన్నిహిత సంబంధమును గలిగియున్నది. కృష్ణామండలము భావికాలము నందును పూర్వకాలమునందు వలె నాంధ్రదేశ వికాసమునకై తోడ్పడునటులు కృష్ణామండలవాసులు పరిశ్రమచేయుట వారియభ్యుదయమునకును నాంధ్రలోకాభ్యుదయమునకును సాధనమైయున్నది. ఇరువదియారవ కృష్ణామండలసభ ప్రాచీన జాతీయవిహారమునకును సిరిసంపదలకును ప్రసిద్ధి కెక్కిన జగ్గయ్యపేటయందు నేడు గూడినది. చింతలపాటి వేంకట సూర్య నరసింహరాజు గారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. నరసింహరాజుగారి ఆంధ్రదేశాన్ని ఆంధ్రప్రజాపరత్వము స్వాతంత్ర్యప్రియత్వము ఆంధ్ర ప్రపంచమునకు సుపరిచిత మయినవిషయములు. వారి యారంభోపన్యాసము వారిప్రఖ్యాతిని బలపరచుచున్నది. లోకమునందు సకల వ్యవస్థలు ప్రజల యోగక్షేమములకై కల్పింప బడినవి. ప్రజలయోగక్షేమమునకు ఆరము ఆరోగ్యము విజ్ఞానము సాధనములు. వర్తమానకాలమునందు కృష్ణాజిల్లాలోని ప్రజల క్షేమమునకు పల్లపుసాగు ముఖ్యాధారముగ నున్నది.

కృష్ణాజిల్లాయందు వ్యాపించిన పల్లపు సాగువలన భూమిని స్థిరపెట్టెంటు జలాధారములు నీటిపారుదల మురుగుపారుదల వరదలు ఏటికరకట్టలు మొదలగు ప్రజాక్షేమమునకు సంబంధించిన విషయములు మండలసభయందు చర్చనీయాంశములు. నరసింహరాజుగారు వారి యారంభోపన్యాసము నందు నీటిపారుదలను గూర్చి ఇటులు ప్రసంగించిరి.

“ఈ మండలములో గతవత్సరమున 942610 ఎకరములు పల్లపు సాగు జరిగినవి. అందులో 420000 ఎకరములు కృష్ణా యాష్టరక్ష డెల్టా సిద్ధమువలనను 4114571 ఎకరములు గోదావరి డెల్టా సిద్ధమువలనను 80000 ఎకరములు డి. వి. పంపింగు సిద్ధమువలనను మునియేరు ప్రాజెక్టు వగయిరాల వలనను తక్కిన భూములును పల్లపు సాగు కాబడినవి. పెట్టుబడి సామ్యపయిని వడ్డీపోష గోదావరి డెల్టా సిద్ధముక్రిందను దొరతనమువారికి 19-16 వరుసను కృష్ణా డెల్టా సిద్ధమువలనను 18-52 వరుసను లాభము వచ్చినది. ఇట్టి లాభము ప్రతి సం॥ రమును వచ్చుచున్న సమయమందు నీటి పారుదల సౌకర్యము కలుగజేయుటకును, నీటిమురుగు పోవుటకు తగు మురుగుకాలువల నేర్పాటుచేయుటయు నీటికాలువపయిని వంతెనల నేర్పాటుజేసి యొక గ్రామమునుండి యొక గ్రామము నకు రాకపోకలు జరిగించుటకు నుచితమార్గముల నేర్పాటు చేయు బాధ్యతయు గ్రామకంఠము సమీపమువరకు పల్లపు సాగు అగుచుండుటను గ్రామపారిశుద్ధ్యమునకు భంగముకలుగు చుండుటను అట్టిబాధను తొలగించు బాధ్యతయు దొరతనము వారియెడల విశేషముగా నుండియున్నది. అమితముగా లాభము వచ్చుచున్న సమయమందు ఆలాభము సామ్యులలో కొంత భాగ పయినను వైని చెప్పిన పకల క్రిందను ఉపయోగ పరచక యావత్తు మొత్తము ఇతరత్రే వ్యయపరచుటవలన నీ జిల్లా ప్రజలకును గోదావరి, గుంటూరు జిల్లా ప్రజలకును విశేషముగా అన్యాయము జరుగుచున్నట్లు తప్పక తోచక మానదు.

కృష్ణాజిల్లాయందు సువత్సరమునకు భూమి సిస్తువలన 75 లక్షల రూప్యములు రాబడిగలను. ఆ యాదాయము నందలి కొంతభాగము నైనను పాలకులు ప్రజల యోగక్షేమముల కనువగూరితిని వ్యయముచేయుట లేదు. కృష్ణాజిల్లాకు పల్లపు సాగువలన గలిగిన లాభములతోపాటు నష్టము సయితము గలుగుచున్నది. ఆ నష్టము లందు రీసెటిల్మెంటు తీరువనుసిక్తురు హెచ్చుచేయుట వరదలు మురుగునీటి ధరభాష్ట్రలు పేర్కొన దగి యున్నవి. కృష్ణాజిల్లా యందలి రయితులు భాగ్య భోగ్యముల ననుభవించుచున్నారను సిద్ధాంతము గలదు. పంటలధరలు హెచ్చుటయును భూముల ధరలు పెరుగుటయును దానికి ప్రమాణముగ పాలకులు నైకొనుచున్నారు. భూముల ధరలు పంటల ధరలు హెచ్చుటకు గారణము రయితుల భోగ భాగ్యములని స్థిరముగ నిర్ణయించుటకు వీలు లేదు. పంటలధరలు హెచ్చుటకు విదేశ వాణిజ్య మొక ముఖ్యకారణము. భూములధరలు హెచ్చుటకు న్యాయవాదులు మొదలగు శ్రీమంతులు స్థిరాస్తిని సంపాదించుటకై చేయు ప్రయత్న మొక ముఖ్యకారణము. “1324 ఫసలియందు భూమి పన్నును వసూలుచేయుటయందు చెన్నపురి రాజధానియందు 1513159 చర్యలు జరుపబడినవి. ఏలం ఇస్తిహారు కాకమునుపు 100-కి 36 వంతున మాత్రమే పన్నులను చెల్లించిరి. కృష్ణామండలము నందు వైఫసలియందు 3891 చర్యలు 972 జప్తులు 799 ఏలం ఇస్తిహారులు జరిగినవి. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు గల 3859407 హక్కుదారులందరును 38,00,000 హక్కుదారులు 100 రూపాయలకు హెచ్చని సిస్తును చెల్లించుచున్నారు. రయితులందు 100-కి 10 మంది స్థితి భాగున్నను 90 మంది స్థితి దుర్భరముగ నున్నదని వారిస్థితిగతుల నెరిగినవారలకు విదిత మగుచున్నది.” ఈ విధితులందు రీసెటిల్మెంటు పేరు చెప్పి 100-కి 30 వంతున

పన్నును హెచ్చుచేయుట న్యాయవిరుద్ధ మని నరసింహరాజుగారు తెలిపిన భావములు ఆర్థిక పండితులకు పాలకులకు గమనార్హములు. ఇది గాకను యుద్ధానంతరము భూమిని స్థిరపెట్టు హెచ్చు చేయబడు నను సూచనలు గలవు. ఈవిషయమై ప్రజలు అప్రమత్తులై యుండుట యవసరము. ఇంతవరకును తీరువను చెల్లించుచున్న పల్లపు భూములను నీరు సరిగను పారుదల గాకుండుట వలనను రయితులు సకల కష్టములకు లోనగు చున్నారు. నీరు లేకున్న ఎండిపోవును. నీరు హెచ్చిన మురిగిపోవును. ఈ రెండువిధములైన కష్టములును నీటికాలువలను బాగుజేయుటవలనను కాలువలపై తగిన యధికారిని నియమించుటవలనను తొలగ గలవు. నీటి కాలువలను తగిన స్థితియొ దుంచుట వలనను నీటిపారుదల మురుగుపారుదల బాగుగ జరుగగలదు. కొల్లేరు మురుగువిషయమై గతించిన శాసనసభాసమావేశమునందు గిల్లుచుగారు ఎల్లెను గారు తెలిపిన భావములు ప్రజల కాశాభంగమును గలిగించును. ఉప్పుటరును బాగుజేయుట వలనను మురుగు పోవుటకు మార్గ మేర్పడుటయే కాకను రాకపోకలకు నీటిమార్గ మేర్పడును. తూర్పు డెల్టా లోని పల్లపు ఆయకట్టునుండి 25,000 తొలగించుట “దేశసంతోభమున కిది పెద్దకారణ మగుచు” అని నరసింహరాజు గారు తెలిపియుండిరి. క్రొత్త జలాధారనిర్మాణ విషయమై నరసింహరాజు గారు తెలిపిన యభిప్రాయములు విచారార్హములు. పాలకులు తాము నిర్ణయించిన నీటి తీరువను రయితు లిచ్చుట కంగీకరించిన క్రొత్త జలాధారములను నిర్మించుటకు సదుపాయము గలుగునని తెలియ జేసిరి. ఒకచోటను యెకరమునకు 10 రూప్యముల తీరువ ఏర్పడినపుడు ఇతరప్రదేశములందును తీరువ హెచ్చించుట కభిలాష గలుగుట సహజము. ఈ యుపద్రవమునుండి రైతులనుగాపాడుట ధర్మము. క్రొత్తజలాధారములను భూస్వాములుగాని సంఘములు గాని కలిసి నిర్మించి ఈ యుపద్రవమునుండి కాపాడుకొనుటకై నరసింహరాజుగారు తెలిపిన సాధనము వర్తమానయుగమునకు తగియుండునని తోచును. సాధ్యమైనంతవరకు దేశాదాయము నంతయును కేంద్రీకృతముచేసి ప్రజోపయోగమునకై వినియోగించుట వర్తమానకాలపు రాజ్యధర్మము. రైలుమార్గము లన్నియును రాజ్యాధీనమునం దుండుట ప్రశస్తమని ఆర్థికపండితులు సిద్ధాంతమును జేయుచున్నారు. జలాధారాది నిర్మాణ వ్యవస్థలందు ప్రత్యేకలాభము గల స్వామ్యత్వమును గల్పించుట వలనను భావికాలమునందు ప్రత్యేక స్వామ్యత్వమును తొలగించుట కష్ట భూయిష్ట మగును. వర్తమాన దేశ స్థితియందు ప్రజాపాలితుల దృక్పథమునందు సకల వ్యవస్థల యందును భేదభావము గలదు. ప్రజాపాలితులకు భావైక్య మేర్పడినపుడు సకల సంస్థాపనలు రాజ్యలాభమునకును తమకాలమున ప్రజాలాభమునకును వినియోగపడగలవు.

సభాధిపతి స్థానికస్వపరిపాలనా వ్యవస్థలను విమర్శించుచు,

“ప్రస్తుతము స్థాపించిన పంచాయితీలవలన ముందు ఏకాగ్ర్యము జరుగకపోవుటయు వాని మూలమున పంచాయితీలు జనప్రభములు కావని యుద్ధోగియులు చెప్పుటయు తటస్థపడు నేహా యని భీతి తోచుచున్నది. పంచాయితీలను గురించి తగినచట్టము నేర్పాటు చేసి పంచాయితీలయొక్క బాధ్యతలను అధికారములను నిర్ణయించిన గాని పని జరుగ నేరదు.”

అని గ్రామపంచాయతులను నూతనమార్గము ననుసరించి స్థాపించుట యవసర మని తెలియ జేసెను. జిల్లాబోర్డులందును తాలూకాబోర్డులందు

ను ప్రజానిర్వచితానధికారసభ్యుల వధ్యక్షులనుగ నియమించుట యవసర మనియును బెజవాడ, ఏలూరు మ్యునిసిపాలిటీలలో సభాధిపతిని నెన్ను కొనెడి స్వాతంత్ర్య మొరంగకుండుట చింతావహ మనియును సభాధ్యక్షుడు తెలిపియుండెను. రైల్వే సెన్సులను రైలుమార్గమువలనను గత సంవత్సరము రూ 3,21,395 లాభము గలిగినది. రైలు సెన్సును భూమి సెన్సును విశేషభాగము గ్రామస్థులు చెల్లించుచున్నారు. అయినను గ్రామ మార్గములకు మాత్రము స్వల్పస్వయము చేయ బడుచున్నది. గత సంవత్సరమునందు కృష్ణానుండ లమునందు 7 మైళ్ల క్రొత్తరోడ్లులు వేయబడినవి. వర్షకాలమునందు గమన నిర్గమన సాధనములు లేకను పల్లపు టూల్లయందు రయితులు పడెడి భాధవిశేషమె యున్నది. ఈవిషయమై “ప్రతిజిల్లా యందును ల్యాండు సెన్సు ఆదాయముతో కొంత భాగము అనగా నాలుగవవంతు అయినను గ్రామ మార్గములకై ఖర్చుపెట్టినగాని ప్రజలకు తేమ కరము గాదు” అని నరసింహరాజు గారు చేసిన యుపదేశమును తాలూకాబోర్డు మెంబరులు జిల్లా బోర్డు మెంబరులు గమనింపవలసి యుండును. తాలూకా బోర్డు మెంబరులు గ్రామమార్గముల విషయమై తగిన శ్రద్ధను వహించి అధికారులకు గ్రామస్థుల నుర్బరస్థితిని తెలిపి గ్రామమార్గనిర్మాణమునకై పాటుపడుట యుక్తము. గ్రామములకు వైద్యసహాయమును గల్పించుట యవసర మని సూచించుచు నాయుర్వేదవైద్యమును పోషించుట వైద్యసహాయమును జేయుటకు సులభసాధ్యమని సభాధిపతి తెలిపియుండెను. స్వరాజ్యస్థాపనము భారతజాతీయ గౌరవమునకును వికాసమునకును నవసర మని కంఠోక్తిగ సభాధ్యక్షుడు తెలిపి యుండెను. రాజకీయోద్యోగ పంచాయతీ సభా తీర్మానమును విమర్శించుచు

“ఈనివేదనముయొక్క ఫలిత మేమనగా ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసువారికి పూర్వముకంటె హెచ్చువేతనములు మొదలగు సదుపాయము లనేకములు చేకూరుట. యుద్ధము వలన పూర్వపుస్థితి మారిపోయి భారతీయులయెడల ప్రభుత్వమువారికి గల గౌరవాతిశయము హెచ్చి సామ్రాజ్య విభవమునందు సమానాంతభావ్యులుగా భారతీయులను జూడ వలయునని కలుగజేసిన సమ్యక్మువలన నీనివేదనము తాళ పత్ర సంచికలతో సాటు ప్రభుత్వమువారి అమూల్య ప్రాచీన గ్రంథభాండాగారమునందు భద్రపరచుట యుక్తముగా దోచు చున్నది.

తీర్మానముయొక్క విస్తారతను తెలియజేసిరి. ఆంధ్రోద్యమము పట్ల నరసింహరాజుగారికి గల యపరిమితోత్సాహము ఆంధ్రలోకమునకు విడితము. ఆంధ్రోద్యమమునందు మాతృరూపసందర్శనమునుజేసెడి ఇతిరాంధ్రపుత్రులనలె రాజుగారును నాంధ్రోద్యమమున కాంధ్రరాష్ట్రము ప్రాణమని నమ్మిరి ఆ నిండు విశ్వాసముతో నాంధ్రరాష్ట్రమును గురించి నరసింహరాజుగారు తెలిపిన భావము లాంధ్రలోకమునకు నిరంతరము సుస్మరణీయములు; మనసియములు.

“ఆంధ్రుల యత్నోద్వేగమును ఆంధ్రదేశముయొక్క పునరుజ్జీవమునకును సమానమాధురీమహిమాయుత మగు మన మాతృభాషావికసనమునకును ఆంధ్రజాతీయవ్యక్తివిస్మరణమునకును ప్రత్యేక మాంధ్రరాష్ట్ర మేర్పడిన గాని తగిన యవకాశ పులవడదు..... ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నేర్పడిన గాని యాంధ్రోద్యమము సఫలీకృతము గానేరదు. కావున సంశయములు విడదాడి ముందేము మున్ను వాటిల్లునో యను శంకలను విడిచి యెట్టి పరిపాలనము చేక్కూనో యను భీతిని విడదాడి ఆపాదపచింతనముల సరకు సేయక ధనవ్యయమున కోసరింపక వెనుకంజ వేయక గమ్యస్థానమును జేరు వరకు మగటిమితో త్వరితగతి నడచుట మన ముఖ్యవిధియై యున్నది.”

నరసింహరాజుగారి యారంభోపన్యాసముతోనిపై వాక్యములను తారక మంత్రమువలె జపియించిన వారు మాతృరూపావలోకనము చేసి ధన్యులు గాగలరు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము శ్రీచింతలు పాలకులు తోడ్పడిన స్థాపితము గాగలదని రాజు గారుపదేశించిరి. పాలకుల సహాయమున నాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుట సాధ్యమగునా? ఒకటి రెండు తరములకైనను నది సాధ్యమగునా? సాధ్యమైనను నాంధ్రులు కోరెడి యభీష్టము లా విశ్వవిద్యాలయమువలన సఫలము లగునా? సకల విధముల దేశాభ్యున్నతికి తోడ్పడుచున్న ఆంధ్ర జాతీయకళాశాలను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముగ బరిణమింపజేయుట కేల ప్రయత్నింపజనదు? ఒక సంవత్సరము పాటుపడి కర్వేపంశితుకు ప్రీతివిశ్వ విద్యాలయమును స్థాపింపగలిగెను. ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముగ బరిణమింపజేయుట వలన నాంధ్రభాషాభివృద్ధియును ఆంధ్రవ్యక్తివికాసమును సులభముగను సత్వరముగను సాధ్యము గాగలదు. సమాధ్యవిషయమును బరిత్యజించి దురాధ్యవిషయమునకయి పాటుపడుట ప్రయోజనముగాదు. నరసింహరాజు గారి యారంభోపన్యాసము భావగర్భితమై యొప్పు చున్నది. ఆంధ్రోద్యమముపట్ల నరసింహరాజుగారికి గల సంపూర్ణవిశ్వాసము సంశయాత్ముల కన్నులను విప్పి భక్తిపరతంత్రులను జేయుటకు దోడ్పడు నని నమ్ముచున్నాము. సభా సమావేశముల వలన గలుగగల ప్రయోజనము లందు ముఖ్య ప్రయోజన సభాధ్యక్షుని యత్సాహపూరితమైన యుపదేశము సుస్థిరాభిప్రాయము. నరసింహరాజు గారి యుపదేశ మీవిషయమునం దేసభాధ్యక్షుని యుపదేశమునకును తీసిపోను.

కృష్ణాజిల్లా తూర్పుడెల్లా భూములు.

కృష్ణాజిల్లాలోని తూర్పుడెల్లాయందలి కొంత పల్లపుభూమిని పల్లపు ఆయకట్టునుండి తొలగించుటను గురించి డెల్టాగ్రామములందు ప్రబలమైన యాందోళనము జరుగుచున్నది. భూములను నిర్ధారణచేయుట కొక డిప్యూటీ కలెక్టరు ఒక ఎంజెసిరు నియమింపబడిరి. ఈ విచారణవలన స్వల్పమైన నష్టము కొంతమంది రయితులకు విచారణాంతరము గలుగునేమో కాని ప్రస్తుతము భయోత్పాతమునకు గారణంబు లేదని మోచర్ల రామచంద్ర గావుపంతులుగారి యభిప్రాయమును సంతోష పూర్వముగ చెలుపుచున్నాము. విచారణ17,000 యకరముల భూమిని నిర్ధారణచేయుట కేర్పాటు చేయబడినది. ఇందు2000యకరములు గ్రామకంఠ స్థలములుగలవు. 3000 యకరములు ములకచేలు గలవు. 4000 యకరములు పల్లపు చేలుగలవు. ఇవి గాకను ఏడేనిమిదివేల యకరములను ఆయకట్టునుండి తొలగించుటకై వీలుండవచ్చును. ఈ భూముల విషయమై ప్రస్తుతము నియమింపబడిన యధికారులు విచారణ చేయుదురు గాని తీర్మానమును జేయరు. తీర్మానము దివిన్యా బోర్డు మెంబరువంటి పెద్ద యద్యోగస్థుడు యుక్తములను యోచించి చేయును. మామూలు పల్లపు భూములు ఆయకట్టునుండి తొలగింపబడిన భూములకు పరటా గాని ప్రతిఫలము గాని ఇయ్య బడును. ఇది టు లు ం డ గ ఆ న కట్టువైమూడడుగులు పెంచుటకు పాలకులు

ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. మూడడుగులను నారడుగులు సయితము చేయవచ్చును. ఈనిర్మాణ మేర్పడినపుడు రెండవ తడుపునకు సయితము రయితులకు నీటిపారుదల పుష్కలముగ గలుగవచ్చును. ఇవన్నియును సంభవమైనపుడు పల్లపు ఆయకట్టునుండి నిగ్గయమైన 17000 యకరముల నుండియును స్వల్పభాగమును మాత్రమే తొలగింప వచ్చును, లేకను తొలగింపవలసిన యవసరము సయితము గలుగక పోవచ్చును. కాన డెల్టాప్రాంతమునందలి రయితులు భయభ్రాంతులగుటకు విశేష కారణము లేదని విశేషమగుచున్నది. అయినను విచారణ సమయమునందు, ఎవరి హక్కులను వారు రక్షించుకొనుటకై తగిన ఏర్పాటులను జేసికొనుట శ్రేయస్కర మని రయితులను హెచ్చరించుచున్నాము.

అమెరికా మిత్రముడవలె వక్షమున చేరుట

అమెరికాదేశము యుద్ధమునందు మిత్రపంచలిపక్షమున జేరినది. శిష్టసభయందు 92 సభ్యులు యుద్ధమున కనుకూలముగను 6 గురు ప్రతికూలముగను సమ్యక్తుల నిచ్చిరి. ఈయాధ్యయందేశము నలుగురు యుద్ధము నిశ్చితమైనపుడు యుద్ధమున కనుకూలుగునందుటకంగీకరించిరి. ప్రజాప్రతినిధులసభయందు 273 సభ్యులు యుద్ధమున కనుకూలముగను 50 మంది యుద్ధమునకు ప్రతికూలముగను సమ్యక్తుల నిచ్చిరి. క్రొత్తగ ప్రాతినిధ్యమును బడసిన రాంకిను కన్యాయుద్ధమునకు ప్రతికూలాభిప్రాయమును తెలిపినదట. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు జర్మనీకి వ్యతిరేకముగ యుద్ధమునందు జేరుటవలనను జర్మనుల ప్రవర్తన మధర్మచరియును మిత్రపంచలి ప్రవర్తనము ధర్మాయత్తమనియును స్థిరపడినది. రాజ్యభోగాభిమానలైన హోహెన్ జొల్రెన్ వంశజులు హాప్స బర్గ వంశజులు తొలగిన గాని, లోకమునందు శాంతి స్థాపనము దుర్లభము భావమెరికా దేశమునందును వ్యాపించుచున్నది. రష్యాయందువలె శత్రురాజ్యములందును మహా పరివర్తన మేర్పడిన వింత యుండదు.

బంధక వ్రాత సంహారము

ఛేంబల్లెనుగారు బంధకవ్రాత సంహారమున జేయు మార్గమును నాలోచించుటకై మేయిసెల యందు ఒక యధికారసభ లండను నగరమునందు గూడుననియును ప్రస్తుతిము నిలుపుదలచేసిన బంధకవ్రాత పద్ధతి తిరిగి ప్రారంభింపబడినది రాజ ప్రతినిధి తెలియజేసినా రనియును పాన్ల మెంటునందు తెలియజేసిరి. ఛేంబల్లెనుగారి యభిప్రాయ మంతి త్వరగా మరి నందులకు సంతసముగలుగుచున్నది. కాని విచారణ సమయమునందు వలన రాజ్యాధికారుల యోచనలందు దగుల్కూని బంధకవ్రాతమునకు తిరిగి ప్రాణమును పోయెనని మాత్రము విశ్వసించుచున్నాము.

నంగదేశమందు కార్తైకేలు ప్రభువుగారు ప్రజలతో కలసి మెలసి సర్వజనులకును యిష్టపడుటచే నిష్ఠా దోరత నమువారు వీరివై నమమానముచే ఒక న్యాయకాండ్రవైత్తను వీరి చర్యలను కవివెట్టి దోతనమువారికి రహస్యముగ తెలియజేయుటకు చాచునిగ నియోగించిరి. దోతనమువారి మందిరమునకు చాచుడు సర్వవా పోవుచుండెటట. దూరదృష్టి గల కార్తైకేలు ప్రభువుగారు దీనిని భగ్గంతుమేకనివెట్టి ఈ బాచునికి పరాభిము చేయుటకై ఒకనాడు పోలీసువారి నిఘాలోనున్న ఒక వంగరాష్ట్రీయు మొకనిని తమ భవనము నకు రప్పించి వారితో ఆశ్వంత ఇష్టాగోష్ఠిగ మాట్లాడిరట. ఈచారు డిదంతయుచూచి నిర్విణ్ణుడాయెను. చిట్టచివరకు గవర్నరుగారు నన్ను మోసపుచ్చుటకై ప్రత్యేకముగ చేసిన పన్ను గడ అని తెలిసికొనెను. కొంతకాలమైన తరువాత ఈచారుడు నిఘాతుపోయి దోరతమువారికి తెలియజేసిన సమాచారంతయు ఇంతవరకు చిరంబర రహస్యముగనున్నది. ఆపుడపుడు కార్తైకేలు ప్రభువుగారు తాముగూడ పోలీసు వారి నిఘాలోనున్నట్లును తమరినిగూడ నిష్పాప్రవాశమునకు నంపుదుననియు పరిహాసమునకై పలుకుచుండెడివారు ఏ. పి. పత్రిక.

సానికవార్తలు

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము - వి. ప. ఆచార్య
పరీక్ష 1917 వ సం. ము II వి శాఖయందు కాట్రగడ్డ శేషు చలముగారు 3 వ తరగతిలో గడతేరిరి.

దక్షిణ ముండియా బ్రహ్మ సమాజము:-
ఈనెల 8వ తేది ఆదివారము నాడు సాయంత్రము 6 గంటలకు (97 అన్నాపిల్లపేర్లు) ఉపాసన మొనరించునట్లే. వి. నా గాయలు గారు "మానవ భద్రము" అను విషయమును గూర్చి అంగమున నుపన్యసించును.

దేశీయప్రాధాన్య సమాజము:- ఈ (ఏప్రిల్) నెల 8 వ తేది ఆదివారము సా. 3 గంటల సెంట్రులలో రాధువా చారియార్ పేర్లు 15 నెలల ఫలమున నొక ప్రాధాన్య జరుగును. చి. కృష్ణమూర్తిరావుగారు ప్రాధాన్య సభ్యులు. కె. ఇ. గాజగోపాలాచారియార్ గారు "మానవ భద్రము" గూర్చి యుపన్యసించెదరు.

౧౧-వ గోదావరీనుండల సభ.

మొదటిదిన కార్యక్రమము.

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి)

ఆమలాపురము, ఏప్రిల్ 7:- బాలికాపాఠశాలలోని బాలికల గీతగానముతో సభ యుపక్రమింపబడినదని విన్నవ తెలిపియుంటిని. ఆశ్వన సంఘాధ్యక్షులగు పాలెపు వేంకట సూర్యగోపాలముగారు తదనంతరము తమస్వాగతోపన్యాసము చేసిరి. (వారి యుపన్యాసములోని భాగములు ఫలాంతరమున ముద్రితములు). ఆనీలీనెంటు, అనరబిలు వేంకటపతిరాజు, పోలవరము జరివాదూ, బొప్పిలిరాజు; ఎస్. కృష్ణరావు; కాట్రాపులపల్లి జరివాదూ; ప్రిన్సిపాలు విజయనగరముకాలేజి; న్యాపలి సుబ్బారావు; సి. నరసింహారాజు (విశాఖపట్టణము) ఉద్ఘాటించి, పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు తాము సభకు రాణేకపోయినందునకు క్షమించుటని కోరుచు ప్రాసిన జాబులను తరువాతను చేసిరి. సిమ్మట వై. కామేశ్వరరావు (కాకినాడ) బి. నారాయణమూర్తి (వెద్రాపురము) బి. లక్ష్మీ నరసింహము (రాజమండ్రి) ఎస్. గోపాలరామి (ఆమలా పురము, డి. సుబ్బారావుగారు (రాజోలు) వేరి నారాయణమూర్తిగారిని, సభాధిపత్యము వహించవలసినదని, యుప పాదించిరి. అధ్యక్షుని యుపన్యాసానంతరము విషయ నిర్ధారక సంఘము కూడినది.

చెన్నపురి బజారు రిపోర్టు

7-వ తేది శనివారము ఏప్రిల్ 1917.

	య. ఆ.
బియ్యము కొత్తది 28½ పళ్ల బస్తా	7-14-0
డిబ్బా పాతది 29 ప.	8-0-0
జొన్నలు 28 ప.	8-8-0
ధనియాలు భారత 1-3	45-8-0
నెయ్యి మణుగు 1-3	16-0-0
మిర్చి కొత్తది బిట్ట 1-3 గుంటూరు	70-0-0
డిబ్బా పాతది పరికాయ	80-8-0
పొగాకు	210-0-0
దూనికొత్తది మార్చివాయిదా	240-0-0
కందులు బస్తా 58 ప.	9-8-0
నవ్వులు 11 ప	8-8-0
ఉలము ప-48 1-3	6-0-0
చింతపండు భారత 1-3	25-0-0
పసుపు బా. 1-3	80-0-0
చక్కెర ప. 1-3	4-4-0
బెల్లము " 1-3	2-4-0
కొబ్బరి ప. 1-3	6-0-0
పొకలు ప. 1-3	15-0-0
ఉన్న బస్తా 46 కైడికి 8-4-0 చిల్లకు ప1-3	1-8-0
కోళ్లు పా 1-3 1-8-0; 1-0-0; 0-12-0; వేల	
నీలియందు ప. 1-3	75-0-0
ప-నవ్వులు 1-3	15-14-6
రాణి పొకలు	17-4-6
క్రొంచితాగూలు	5-1-0
పంగాము	7-0-0
కెండ్లి	94-0-0
గన్న మెంటు పుత్రములు	83-4-0
సీనుమేనుక బా 1-3	27-0-0

ముఖ్య సమాచారములు

(౧)

సర్ రెయిన్లు క్రాడకుగారికి 7 నెలలు ఫస్ట్ సెలవు ఇవ్వబడినది.

ఒక సేనాసంబంధి బెంగళూరునందలి కృష్ణరాజ పురమున నొక చెట్టుకు ఉరిపోసుకొని చనిపోయెను.

సీమటపాను తీసికొని మెయిలుబండి ఈనెల 6వ తేది సాయంత్రము 6-10 గంటలకు బొంబాయినుండి బయలుదేరినది.

చెన్నపురి పోస్టుమాస్టరు జనరలుగారు అధికారిపున నలమిద ఈనెల 5 వ తేదికి పునచ్చేరికి వెళ్లిరి. సూపర్వైంటుగారుగూడ వెళ్లిరి.

బీహారు ఒరిస్సాకార్యనిర్వాహక సభయందు సర్ విలియంస్ నెంటుగారి సానమున వాల్చిరునుచీ గారిని నియమించుటకు రాజానుమతి బడినది.

టి. అప్పారావు బర్మా 'తెప్ప నెంటు గవర్నరు గారి ఆంధ్రంగిక కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి. వీరు రాబోవు శనివారమునందు చార్జి తీసికొందురు.

కలకత్తా స్వచ్ఛంద శతశిక్షి సేన చాల క్లాసునియముగ పనిచేసెనని తూర్పుఆఫ్రికా సేనా నాయకుడు ఇండియా సేనా నాయకునకు తంతివార్త నంపెను.

కె. బి. బ్రెస్లెటుగారు ఇండియా కొన్నింటిలో సభ్యత్వమును స్వీకరించుటకు ఇంకొక నెలకు హిందూదేశమునుండి వెడలిపోవుదనని పయోనీరుప్రకటించుచున్నది.

ఈనెల 9వ తేదీని బెంగళూరునందు ఇతిహాసక సంఘమువారి మాన సమావేశము జరుగును. ద్రావిడ సంబంధమునగూర్చి రిఫర్డుగాను వ్యాసమును చేదివెదరు.

బర్మాకానసభ ఈనెల 5వ తేదీని సమావేశ మైనది. 1917-18 ఆర్థిక పత్రము చర్చింపబడినది. చాల మంది సభ్యులు పాల్గొనిరి. రెప్రెసెంటు గవర్నరుగారు తమ ప్రయాణమును గురించి యింనుక ముచ్చటించిరి.

పట్టపర్తి కాగితములు రెండవసారి కూడ తెలిసిపోవుటచే 30 వ తేదీని ప్రారంభించిన పరీక్షలను రద్దుచేయుచు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారుగారు ఒక ఉత్తరము జారీ చేసినారు. సంగతులు ముందు తెలియగలవు.

ఉదకమండలమునందు మే నెల 11-12 తేదీలను హోబగ్ల పార్కులో చెన్నపురి యుద్ధనిధికి సహాయము చేయుట కొక విపణి నేర్పరచుటకు ఈనెల 5-వ తేదీ సభ్యత్వాన్ని కలెక్టరు కచ్చేరీలో జరిగిన సభయందు తీర్మానింప బడినది.

ప్రభుత్వమువారిపక్షము ప్రాథమిక పాఠశాలకు మట్టకెప్పు గ్రాంటు స్వల్పమనియు అందువలన ఉపాధ్యాయుల కుతాహములేకను విద్య వృద్ధిపొందుటలేదనియు కావున అధము 3 రూపాయలనుండి 7 రూపాయలకై నను వృద్ధిచేయగల యుననియు ఒకరు ప్రాయశ్చయిస్తారు.

మార్చి 3 వ తేదీతో సంశయగుహారమున హిందూదేశమున 16018 గురికి ప్లేగువ్యాధి సోకినది. 13047 గురు చనిపోయిరి. మరణముల వివరము:- బొంబాయి 2306, చెన్నపురి 158, బంగాళము-14, బీహారు ఒరిస్సా-1979, సంయుక్తరాష్ట్రములు 5467, మంజూ-147, బర్మా-136, మధ్యరాష్ట్రములు-1296, మైసూరు-135, హైదరాబాదు-930, మధ్య ఇండియా 172, రాజపుత్రానా-204.

కన్నమారు జిల్లాలో పయిగండిలో 3 వ తేదీని మహమ్మదీయులకు సంబంధించిన మానవత్వపు కేసును మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణ చేసిరి. మానవత్వపు కరపత్రములను ప్రకటించిన వారిద్దరిలో ఖాజీరాతేదు. డాక్టరు సర్వశిక్షితును పంపెను. రెండవవాడు వాదించలేదు. వానికి రూ 500 లు జూర్మానా చేసిరి. చెల్లించనిచో 6 నెలలు కారాగృహవాసము ననుభవింపవలె ననిరి.

కలకత్తా నగరమునకు దక్షిణభాగమునందు భవానీ పురమునందు నొక గృహమును కొన్ని రాజద్రోహ కరపత్రములును బొంబులును దొరకినట్లు నిన్నటిదినము తెలిసినది. కొన్ని రోజులక్రిందట ఒక వంగదేశీయుడు అనుమానమునై రెండు చేపిస్తోలులతోను, కొన్ని తూటాలతోను భవానీపురమునందు బంధించబడెను. దీనినిబట్టి ఈ గ్రామమునందు ఏదో ఒక కుట్ర జరుగు చున్నదని నిధారణ చేయబడినది. ఇంతవరకు నిర్బంధప్రవాసమును తప్పించుకొని విచ్చలవిడిగా దిరుగుచున్న కొందరు రాజద్రోహులు ఇందున్నారని కూడ తెలియుచున్నది. నిన్నటిరోజున సి. వి. డి పోలీసువాడు భవానీపురములో 6 ఇండ్లలో దూరపరీక్షించిరి. మిడ్లు పూరుజిల్లా వాస్తవ్యులుగోపాలచందర వీరుఅను ఒక వంగదేశీ యువకుని బంధించిరి. ఇతడు దక్షిణ సుబ్బరపు పాపశాలవిద్యార్థి. వీని గృహమును పరిశోధన చేయునపుడుయందు ఒక నెట్టెలో కొన్ని బొంబులును రాజద్రోహకరపత్రములును చిక్కినవి. బొంబులు ఉపయోగించుటకు సిద్ధముగనున్నవి. కావలసిన పనిముట్లతో కాగితపు ఆట్టల నెట్టెలలో కట్టబడియున్నవి.

బొంబాయిలో డంకను వీధిలో నొక పథానువాడు వ్యభిచార గృహము నుంచెను. వీని కిద్దరు స్త్రీలు సహకారులు. వారిలో నొకతె తన భార్య యనియు రెండవది తన కుమార్తె యనియు వాడు చెప్పి అట్లు వారితోడించుచుండెను. వీరు ముగ్గురును 3 లిసి మోసము చేసి యావన వతులనుదెచ్చి వ్యభిచారవృత్తి యందు నియమించి వచ్చినంత సొమ్మును రాబట్టుచుందురు. ఈ స్త్రీలకు కడుపునిండియు నిండినట్లన్నయును. అనంతరము వస్త్రములను మాత్ర మిచ్చెదరు. వారిపాలిటి కది యావజ్జీవ ద్వీపాంతర వాసమే. ఒకసారి ఆగృహమునకుపోయిన స్త్రీ మరల జీవముతో నీవలకు రాజాలరు. ఆ స్త్రీలచేత వారు పగలంతయు కఠినముగ పని చేయించుదురు. ఇట్లేశమ పడు స్త్రీ రెండరో గలరు. వీరిలో అకూబాయి అను స్త్రీ పథాను అజ్ఞను తిరస్కరించి వెడలిపోయెను. పథాను వంద నచే ఆమెను మరల తీసికొనివచ్చి తానును తన కథవర్తలకు స్త్రీ లిద్దరును కలసి, ఇనుపదుడ్లతో కీలుకీలున బాడిటి ఆమెను చంపిరి. ఆశకమును పూడ్చివేయ దలచిరి గాని ఒక పోలీసు జవాను చురుకుగా పని చేయుటచే నది సాగలేదు. వీరిని ముగ్గురుని పట్టుకొని కేసుచేసిరి. మగవానిని వారి భార్యయనదానికిని మరణదండనమును హతురను దానికి యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాసమును విధింప బడినది.

Oriental Govt. Security Life Assurance Co. Ltd.,

India's Premier BOMBAY India's Model
Company 1874 Institution
Funds over 5 crores. Claims paid nearly 5 crores

WAR-TIME BONUS.

A Triumph of Administration.

The results of the recent valuation have proved eminently satisfactory in spite of present seriously adverse conditions, and the Directors have now declared A BONUS OF 3 % on the sum assured to Whole Life Policies in force for the whole of the Triennium 1913-1915

Other important & Generous declarations.

WANTED Active and Influential Agents at:-

Anantapur, Chittoor, Cuddapah, Masulipmtam Kurnool, Vizianagaram, Rajahmundry, & Chicacolo. Liberal Terms - Personal Security required. Apply stating age, experience, & guaranteed business, to THE AG. BRANCH SECRETARY, ORIENTAL ASSURANCE BUILDINGS, POST BOX No. 8, MADRAS.

ది ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ ఆస్యరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

ఇండియాలో కెల్ల బొంబాయి. ఇండియాలో కెల్ల
వెల్లకంపెనీ 1874 శ్రేష్టమయిన కంపెనీ
5 కోట్లవైన నిధి. 5 కోట్ల చెల్లింపు

యుద్ధకాల బహుమానము.
వ్యవహార విజయత్యము.

ఇటీవలజరిగిన వ్యవహార నుదింపులకెక్కుల పర్యవసానము ప్రస్తుతము కాలము బెట్టగనున్నను, చాల తృప్తికరముగ నున్నది. 1913-15 మూడుసం॥ కాలములో అమలులో నున్న యావజ్జీవ భీమాలకని, భీమాచేయబడిన మొత్తముమీద 3% బోనసును, ఇంకను ఇతరముఖ్యమును సరసమును అగు ప్రకటనలను డైరెక్టరులు వెల్లడించిరి.

(672)

THE GREAT WAR.

Allied Success on Western Front.

A Brazilian Liner Sunk.

War Resolution Passed in House of Representatives.

[REUTER'S AGENCY]

WESTERN FRONT.

Further British Advance.

A German Admission.

LONDON, April 6.

Wireless German official telegram says:—The English strongly attacked northward of Peronne-Cambrai road. We inflicted heavy losses before retiring. The French occupied our evacuated positions southwestward of St Quentin.

Futile German Attempts.

LONDON, April 6.

Last night's French communique which has been issued to-day said we silenced vigorous enemy artillery firing north of Leveilliers. The enemy using liquid fire attacked north of Viennelechateaux on the western boundary of Argonne, but was repulsed leaving many dead and prisoners. A German attack at Saignes and Godat farm developed on a front of 2500 metres. The enemy had collected numerous selected storming troops. The attack completely failed.

Lively Artillery Firing Successful British Raid.

LONDON, April 6.

This afternoon's communique reports fairly lively artillery firing at night between the Somme and the Oise. The German counter-attack was stopped dead north of Lafolie Farm. We made considerable progress south of the Oise north of Landricourt. We progressed by means of grenades and reoccupied fresh portions of a trench northwest of Rheims.

RUSSIAN FRONT.

Russian Local Reverse.

LONDON, April 6.

Reverse admitted by Russians in Volhynia is purely local in character and does not seem to be a prelude to a big German offensive as the country is very marshy and wooded and suffering from thaw.

WAR AT SEA.

Brazilian Liner Sunk.

LONDON, April 6.

CHERBOURG.—Brazilian liner "Parana" has been sunk and thirteen of the crew are missing.

Attitude of Brazil.

LONDON, April 6.

RIO DE JANEIRO.—Minister for foreign affairs referring to the sinking of "Parana" said, Brazil has been prudent in the past. All world shall see she can be firm.

A Helpless German Submarine Towed by a Norwegian Steamer.

LONDON, April 6.

COPENHAGEN.—Norwegian steamer "Nauna" from Cadiz towed a helpless German submarine in the North Sea to Germany at the latter's request. Eight German torpedoboats appeared off Jutland coast and took Nauna to Cuxhaven offering to pilot her back through mine field. Nauna has been detained at Hamburg despite protests of Norwegian authorities.

Norwegian Steamers Sunk.

LONDON, April 6.

CHRISTIANIA.—Forty one Norwegian vessels were torpedoed in February and fourteen of their crews were killed and twenty two reported missing. 64 were torpedoed in March and forty-six of their crews killed and one hundred were missing.

BALKANS.

Cannonading on Macedonian Front.

Communique from Macedonian army reports cannonade on the whole front. British aviators bombed the enemy aerodrome at Ludova.

GREAT BRITAIN.

New Appointments in India Office.

LONDON, April 6.

Mr. Chamberlain has appointed Sir Frederic Hirtzel to be Assistant Under-Secretary of State for India office and J. E. Shuckburgh to be Secretary of Political Department of India Office in succession to Hirtzel.

Army Entrance Examination.

Army entrance examination will be held on July 3rd for not fewer than eighty cadetships at Woolwich, 3 hundred at Sandhurst and 1 hundred at Quetta of King's India cadetships.

German Blockade not Serious.

LONDON, April 6.

Commenting on returns of the submarine "Times" Naval correspondent remarks that some features of them indicate that the German "Blockade" has its limits. Volume of trade passing through danger-zone shows no great difference since its increase in the middle of March. Thus, it may be assumed that, neutral traffic is being resumed. Losses from submarines and mines do not show any decided tendency to increase and they are apparently much below the total, which the enemy confidently anticipated and Bethmann Hollweg claimed.

Meanwhile a number of armed ships, which escape or beat off the attack is growing and it may reasonably be expected therefore, that fortitude of merchant seamen and energy of the Navy will shortly reap their reward. Tables of the Allies do not show any sign that their merchant marine is suffering very heavily, either from interference of traffic, or undue percentage of losses.

Electoral Reform Bill.

LONDON, April 6.

It is understood that proportional representation will be included in electoral reform bill when Cave introduces the measure, as the Cabinet has decided to leave conference scheme practically intact.

Temporary Closing of Cotton Mills.

LONDON, April 6.

Spinning mills in the largest cotton spinning centre of Oldham containing about twenty million spindles and employing 35,000 operatives are closing for ten days from 5th April. The example will be largely followed partly owing to the scarcity of ships. Cotton goods are accumulating and producers dislike increasing stocks at the present high prices.

Enemy Aeroplane.

Over Kentish Coast.

LONDON, April 6.

The Press Bureau announces that an enemy aeroplane passed over Kentish coast towns at 10-45 last night and dropped eight bombs, majority of which fell in the open country. There were no casualties and no damage.

FRANCE.

Poincare's Message to Wilson.

LONDON, April 6.

PARIS.—M. Poincare has sent a message to Wilson expressing "Joy and pride with which the French nation again feels its hearts beating in unison with yours."

War could not have attained its real significance if the United States had not been led, by the enemy himself to participate.

Enthusiasm in France.

LONDON, March 6.

Chamber and Senate were crowded to listen to tributes to America by their chairmen Deschanel and Dubot, and Premier Ribot whose eloquent orations will be placarded throughout France. The municipality of Paris has ordered Wilson's speech to be published in a book and distributed to all school children.

TURKEY.

Successful Russian Advance in Turkey

LONDON, April 6.

Wireless Russian official communique says:—Enemy attacked in Zolothchev region and delivered six assaults near Tchepel village. We eventually dislodged the enemy, completely restoring position. We have occupied Khanikin and Kasrishirin. Battle is proceeding. Turkish rearguard is making efforts to hold the Diale river crossing. The Cossack detachment has left Khenkin for Kyzylabat, for purpose of joining the British.

SWITZERLAND.

Bread Tickets in Switzerland.

LONDON, April 6.

BERNE.—Bread tickets will be issued in Switzerland from 1st May.

TELEGRAMS.

ITALY

Food Supply to Allies.

LONDON, April 6.

ROME:—American Representative at the Institute of Agriculture states that the world food situation is worse than was expected in October and America must help to relieve the Allies. He had urged Wilson to mobilise agriculture.

AMERICA.

Two Mexicans Arrested.

LONDON, April 6.

NEW YORK:—Two Mexicans have been arrested at Brooklyn as spies and German agents, working in southern States stirring up Negroes on plantations.

House of Representatives Pass War Resolution.

LONDON, April 6.

WASHINGTON.—The House of Representatives has passed war resolution by 373 votes to 50.

Debate in the House of Representatives.

LONDON, April 6.

WASHINGTON.—Debate on War resolution has been opened in the House of Representatives. In the course of the debate the Member of Foreign Affairs Committee declared that the unpublished paragraph of Zimmermann's note offered to establish submarine bases in Mexican ports, to supply Mexico with arms and ammunition, to send German Reservists in United States to Mexico and to arrange to attack all along the border.

War Resolution Passed.

LONDON, April 6.

WASHINGTON.—War resolution slightly amended was passed at eleven in the evening amid a solemnity without demonstration. It was debated for thirteen hours continuously. The debate culminated in Williams spiritedly affirming that America should stay in War until Hohenzollerns and Hapsburgs were dethroned and the Turks driven out of Europe. Huston of Wisconsin, colleague of La Follette deserting the latter stated if question shall the United States support Wilson were submitted to people they would reply overwhelmingly in the affirmative. The resolution goes to the House of Representatives on 6th April.

Appropriation of Three Billion Four Hundred Millions.

LONDON, April 6.

WASHINGTON.—Executive departments have requested the Congress for the immediate appropriation of the three billion four hundred million dollars for Army and Navy. Of this over two billion nine hundred and thirty millions are for Army alone.

Voting for the War.

LONDON, April 6.

When vote was taken in the House of Representatives on war resolution Miss Rankin did not answer the first roll-call but sat with bowed head. She rose upon second call and exclaimed "I want to stand by my country, but I cannot vote for war". There were cries of "vote" from all parts of the house and finally Rankin sank into her seat and was recorded as voting in the negative. During the debate prior to vote, Lansing denied the statement made by the member of foreign affairs committee but the latter reiterated that his information was correct and said that Lansing's denial was diplomatic and made in interests of good relations with Mexico.

SWEDEN.

Result of Submarinism.

LONDON, April 6.

COPENHAGEN.—As result of submarinism seamen have been discharged wholesale at Swedish ports. Many are starving and numbers have been sent to work in forests.

NORWAY.

German Minister in Norway.

LONDON, April 6.

COPENHAGEN.—It is reported that Bernstorff is to be appointed as the German Minister in Stockholm. This is significant in view of the appointment of a strong conservative Cabinet in Sweden.

WEST INDIES

Sir Francis Watts.

Arrives in Jamaica.

LONDON, April 6.

KINGSTON.—(Jamaica.) Sir Francis Watts, Imperial Commissioner for West-Indies has arrived here to submit plans to develop sugar industry in Jamaica. He stated in an interview that the industry was booming in sister islands. The system of indentured labour would be abolished and cool labour would still be employed in sugar industry but it would be free labour. A good number of time-expired immigrants had settled in different colonies and were earning good living on sugar estates.

Indian Telegrams.

From our own Correspondents.

[BY WIRE.]

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, April 6.

The following telegram dated the 3rd April has been received by His Excellency the Viceroy from the Secretary of State:

The French and the British continue to press the Germans back and are now seriously threatening St. Quentin and the lines between there and Cambrai, thereby also threatening Cambrai. The British now occupy Savy Wood and Francilly, only 2 miles from St. Quentin and further north they have occupied the important village Ezeny and again further north have attacked and captured on the front of about 10 miles a series of strongly held positions forming a part of the enemy's advanced line of defence between Bapaume-Cambrai road and areas including the important point Croiselles. Similarly the French have advanced in the sector south of St. Quentin and have captured several systems of trenches and the strong point between the river Ailette and Soissons-Laan road and have pushed the Germans back beyond Vauxaillon. The Germans being thus compelled to retire between Arras and the river Aisne have been making futile and costly counter-attacks in Champagne as it is of utmost consequence to keep the French in check in that region.

The French Senate passed a resolution denouncing to the civilized world the criminal acts committed by the Germans and perpetrated without slightest excuse of military necessity and in systematic contempt for the International Convention of October 1907. The resolution concluded by affirming the determination of France with her allies to pursue the struggles forced upon her to a final crushing of the German Imperialism and militarism which have to answer for all misery, ruin and mourning heaped upon the world.

The Italians have repulsed another attack near Gorizia.

Nothing important has occurred on the Russian Front. The enemy losses in the recent fighting in Palestine are estimated at 2000. Our total killed was less than 400 in addition to 200 cut off.

The Russians advancing in the direction of Baghdad have cleared the Peatsh Pass and are now 18 miles from Kaisersheren and about 45 miles from the British forces south of Kizil Rohat.

The American President has advised the Congress to declare that the recent course of the German Government as nothing less than war against the United States and that the Congress formally accepts the status of belligerency thus thrust upon.

BOMBAY.

A Brutal Murder.

BOMBAY, April 6.

Trial was concluded yesterday at the Criminal Session of the Bombay High Court of a case which revealed most hideous and shocking barbarity practised by a brothelkeeper on an unfortunate woman of the house. In this case a Pathan brothelkeeper in Duncan Road with two women who passed as his wife and daughter were charged with murder of one Akubai, an inmate of the house, by beating her to death with an iron rod and a curry-stone. The man and the older woman were at the conclusion of the case condemned to death and the younger woman to transportation for life. The women of the house belonged to the lowest caste of Hindus. It was stated in the evidence that they were sold for a few rupees and condemned to hopeless slavery of a most dreadful character. They toiled from early to late and were given just sufficient food to keep them alive. They were kept absolutely destitute and had no hope of escape. Apparently the deceased woman was of a less amiable spirit than her sisters and revolted when her male jailer transcended even his usual scale of barbarity and left the house. But she was brought back slowly and deliberately beaten to death. The medical evidence showed that no part of her body was left unbruised. This hideous crime might have been concealed for arrangements had been made for the cremation of the corpse, if it had not been for the vigilance of a Police Sepoy whose conduct was commended by the Judge and the Jury. The terrible feature in this case is the awful hopelessness of the woman who became enmeshed by this brute and his female accomplices. They were his slaves and there was no possibility of escape save in death. The local papers strongly urge the Government to institute a searching enquiry into the conditions which prevail in the localities where such crimes are possible and to adopt remedial measures.

CALCUTTA.

Bengal Provincial Ayurvedic Conference

CALCUTTA, April 7.

The Bengal Provincial Ayurvedic Conference met last evening at Dacca under the presidency of Vaidyaratna Jendranath Sen of Calcutta. About 320 delegates from different parts of Bengal attended the conference. President in the course of his address referred to the resolution moved by the Hon'ble Mr. Ashad Ali Khan in the Supreme Legislative Council to place Ayurvedic and Unani systems of medicines on more scientific basis by educating the Kavirajes and Hakims in western anatomy, physiology and chemistry and which resolution was under consideration of the Local Governments. President protested against the remark that western education was necessary to make Ayurvedic system scientific. He, however, suggested that Kavirajes should be trained in anatomy, physiology and chemistry according to Ayurvedic methods. In this connection Mr. F. W. Robertson, Additional Magistrate of Dacca, opened an exhibition of Ayurvedic medical herbs and plants. He said the aim of the exhibition was to propagate ancient Ayurvedic lore and he hoped it might be possible to open a nursery of Ayurvedic plants.

సంఘసంస్కరణ సభలు.

(నల్లూరి. సూర్యనారాయణరావు.)

I

హిందువులలో కాలక్రమాగతమైన సాంప్రదాయములలో సంబంధించినవాని గురించి మాత్రమే భేదాభిప్రాయములున్నవిగాని, త్రాగుబోతుత్వము, సాదము, కన్యాశరతుల్యములు, అసమానవివాహములు, ఆరోగ్యరక్షణము, స్త్రీలకు విద్య, అంత్యజాత్యుద్ధరణము, మొదలగు నిషాదములను గురించి మన సంఘసంస్కరణసభలలో చర్చజరుగ నక్కరలేదు. మొదటివానిలో, వర్ణమిశ్రమము, విలేంతు వివాహములు, రజస్వలావృత్తి వివాహములు ముఖ్యముగా చర్చింపబడుచున్నవి. ఈయనాటిలో, చివరది వైశ్యబ్రాహ్మణులకు మాత్రమే సంబంధించినది. ఈసంస్కరణలు ఆచరణీయములైనవిని ఒప్పుకొనువారిలోమాడ, వీనిని సంఘములో జోషింపించు పద్ధతులను గురించి భేదాభిప్రాయములున్నవి.

హిందువులలో, తురకులు, క్రైస్తవులు, పాశ్చాత్యులు, ఒక మతపునునది లేదు. హిందువు అనేపదము, తురకులు తెచ్చి పెట్టినదిగాని, మన శాస్త్రములలో నెక్కడను కనిపించదు. హిందువుని యనిపించుకొను ఏసంఘములోనైనా చేరగలిగిన ప్రతివాడును, వేదములను నమ్మకపోయినను, చేవుడు స్వస్థనరకములు పునర్జన్మము మొదలగువానిని నమ్మకపోయినను, హిందువుడనే భావింపబడును. తానుచేరిన సంఘములో, ముఖ్య పనులను ఆచారముల నవలంబించినంత వరకు అతడు ఆసంఘములో చేరియుండును. అతడు తప్ప నడుచుకొన్నయెడల అతని సంఘము గట్టికట్టుబాటు గలదైనది తనలోనుండి వానిని తరిమివేయ గలదు. బహిష్కరింపబడిన తరువాతకూడ, నాయత్తుత్వాలవలనగాని జిల్లానావలనగాని, కులపెద్దల వానిని సంఘములోనికి తిరిగి చేర్చుకొన వచ్చును. మిక్కిలి ముఖ్యమైనవిగా ఎంచుకొనబడు విషయములలో సంఘమునకు వ్యతిరేకముగ నడుచుకొన్నప్పుడు, శాశ్వతముగా బహిష్కరింపబడి, యింకొక ప్రాంతమునకు పోయి, యేదియో మరియొక సంఘములో చేరవచ్చును. ఈవిధముగా ప్రపంచములో నున్న యేదేశముడైనను, మన దేశమునకువచ్చి హిందువులలో చేరవచ్చును. ఇట్లు చేరిన వారిందరు మొదట శూద్రులుగానే భావింపబడుదురు. వీరు క్రమక్రమముగా తమ వృత్తులను బట్టి ఆయా శూద్రసంఘములలో ఒక పెట్టువైన మరియొక పెట్టుకు ప్రావీణ్య సంభవించును.

మన యిండియాదేశములో భోజన ప్రతిభోజనములు తేకుండగను, ఒండొరులతో వివాహములు తేకుండగను, మూడువేల శాఖలకంటె మెగా నున్నవి. వీనికన్నిటికి ప్రాప్తబాల అగ్రస్థానమును ఇప్పటికిని వహించి యున్నారు. వీరే తక్కిన హిందూజాతుల కన్నిటికిని సర్వసాధారణముగా పురోహితులుగా నున్నారు. పూర్వకాలపు సుద్రాబ్రాహ్మణులు, ఇప్పటి నా రిలో అరుదుగా నున్నను వీరి యధికారము అన్ని వర్ణములలోను, ఇప్పటికిని నశింపలేదు. ఈజాతులన్నియు హిందూసాంప్రదాయములో చేరినవే. క్రైస్తవులు, మహమ్మదీయులు, పార్శీకులు, భిన్నసాంప్రదాయములు ఈసభలలో చేరినవారు, వీరి మతగ్రంథములను, చేవునివాక్యములుగా ఒప్పుకొనుటయే గాక, వారి మతాచారములను, సాంఘికాచారములను అవలంబించవలయును. వీరిలోనికి మన హిందువులు చేరినయెడల వారిని మనము హిందువులని వాడము. వారి మతగ్రంథములు, ఆచారములు మొదలగునవి యన్నియు మనవానికి నిర్బద్ధములు. హిందువులలో ఎన్నివర్ణ భేదములున్నను, వీనిలో వీనికి యెంతవైరుమున్నను, ఇవియన్నియు హిందుసాంప్రదాయములో చేరినవైయున్నవి.

పాశ్చాత్యులు వాడుక చేయుపదము మత మనునది మనలో లేదు. ధర్మములను భోధించు శాస్త్రము లనేకములున్నవి. అది వీనిని కర్మభూతకాండలను భోధించును. మానవధర్మములు, జాతిధర్మములు కులధర్మములు రాష్ట్రధర్మములు, వీని నన్నిటిని ఆయాసంఘములలో నుండు పెద్దలవలన హిందువులందరు గ్రహించుచున్నారు. ఈపెద్దలు తమ పూర్వులనుండి నమ్మనాచారముల ననుసరించియు, వేదశాస్త్ర పురాణాదులను బట్టియు, తెలిసిన బ్రాహ్మణుల సలహాలను బట్టియు, నడుచుకొనుచుండురు. ఆయాసంఘములలోని పెద్దలు భక్తిజ్ఞానకర్మ మార్గముల ననుసరించెదరు. వేదము లనంతములని అందరికిని

బోధపడవు గనుక అధికారమును బొందినవారికే వానిలోని మంత్రములు, బోధింపబడవలెను గనుకను, సామాన్యమానవులకు పురాణేతిహాసముల యేర్పడియున్నవి. జ్ఞానమును భోధించు ఉపనిషత్తులు మొదలగునవి సమస్త వర్ణములవారును చదువుకొనవచ్చును, బోధచేయుచుకొనవచ్చును. కర్మకాండమంత్రములతో కూడుకొన్న దగుటచేత, ద్విజులలో పురుషులు మాత్రమే వేదములుపఠించుటకు అర్హులని వ్రాయబడియున్నది.

శిరస్సాన తైలము.

బుడ్డి 1-కి 1-0-0, పి. పి. చాన్స్ ప్రత్యేకము. ఈతైలముతో తలంటుకొని స్నానముచేయుచు కచ్చియెడల చిరకాలమునుండి శిరస్సున నిలిచియుండు చెడ్డనీళ్లు, కంటిలో కాదుమండు మేహసంబంధమైననీళ్లును వెలిబుడచి, కండ్లు మంటలు, శిలబరువు, చుండు, మొత్తములను మాయమగును. ఒకబుడ్డి నూనె 6 తలంటులకు వాడవచ్చును. సాధారణముగా ఒకరు రెండుతైలమును విశావక వాడిన సకలమైదవాగ్రులు తొలగును. ఒకేసారి రెండుతైలములను వి.పి. ఖర్చును ఉచితం.

ఎల్.ఎస్.యశోదానందకంపెని, 5, గోమానాపాబుసందు, బాగ్ జుబ్, మదరాసు.

నేపాళ దేశపు కస్తూరి, మంచిది తులము 1-కి ...	80-0-0
గోరోజము, మంచిది	7-0-0
ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను తులము 1-కి ...	3-8-0
కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ...	2-0-0
రసభస్మము తులము 1-కి రూ	0-10-0
పచ్చకర్పూరం	2-0-0

తైలముందు వెల సీసా 0-కి 0-8-0
తేలుకాటువలన ఆపాయము లేదు గాని విశేష బాధ గలదు. కుట్టినవోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును.

మోహినీ తైలము:— స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును, కండ్లకు చలువజేయును వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. నువాసన గలిగియుండును. 0-12-0.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము పచనమగును. జీర్ణకోశము బాగుపడి రసస్థానము క్రమముగ గలుగును మలబద్ధము మానును. 25మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0.

అమృతాంజను డిస్, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు

Brief Telegrams.

"Gazette of India."

Official Notifications.

HOME DEPARTMENT:—Sir Reginald Craddock has been granted seven months furlough.
King Emperor's approval has been given to the appointment of Mr. Walter Manche as a member for the Executive Council of Bihar and Orissa, Vice Sir William Vincent.

It is reported that a Sapper recruit has committed suicide by hanging from a tree in a field near Krishnarajpuram. The Bangalore Taluk police are enquiring into the matter.

During the week ending 31st March plague mortality for all India stood at 13,047 against 16,018 cases. Provincial figures are, Bombay 2306, Madras 158, Bengal 14, Bihar and Orissa 1979, the United Provinces 5467, the Punjab 147; Burma 136, the Central Provinces 1395, Mysore 135, Hyderabad 930. Central India 172; Rajputana 204.

At the second session of the Mysore Representative Assembly which opens in Mysore on the 23rd instant and which is expected to last four days, in addition to the State Budget important representations including those left over at the last Dussarah Assembly will be discussed. Abolition of the Mysore Civil Service Examination, appointment of non-officials as State Councillors and recruitment of Professors of the Mysore University were among the representations not considered at the last meeting.

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm.

PREVENTIVE

Against, coughs, colds, Cuts, bruises, scalds, sprains, swelling etc., AMRUTANJAN has no equal. Keep a handy and see what it does in cases of pains and aches by a single rubbing in of this wonderful balm.

LARGEST SALE IN THE WORLD.

Obtainable Everywhere.

Price Annas 8.

విరోధామహాసంగమము

యుద్ధ తీర్మానమును అమెరికా ప్రతినిధి సభవారామోదించుట

అమెరికా ప్రతినిధి సభ

పశ్చిమరంగమున మిత్రమండలి విజయము

(రైటరు ఏజన్సీ)

ఇంగ్లండు

ఇంగ్లీషు మాతృకా కార్యాలయము.

లండను, ఏప్రిలు 6:—సర్ ప్రెజ్డెంట్ హిరెజు గారిని సహాయ ద్వితీయ కార్యదర్శిగను జే. యి. మక్ల్యూగ్ గారిని రాజ్యాంగకాభా కార్యదర్శిగను ఛేంబర్లెన్ గారు నియమించిరి

నైనికోద్యోగుల ఛరీతు.

లండను, ఏప్రిలు 6:—జూలై నెల 1 వ తేదీని పూర్తి చిలో 80 మందిని సాండుహార్వర్డులో 300 మందిని క్వెంట్రాలో 100 మందిని పరీక్షించెదరు.

అంతర్గమల అభ్యంతరము

లండను, ఏప్రిలు 6:—అంతర్గమల ప్రయత్నముల వలన వాణిజ్యమున కంతరాయ మగపడదు. తటస్థులు వ్యాపారము నారంభించుచున్నారు. అంతర్గమల వలనను మందు గనులవలనను మునిగిన నౌకల సంఖ్య హెచ్చుచున్నట్లుగ పడదు. శత్రువు లనుకొనిన మేరకైర ముంచబడుట లేదు. తప్పించుకొనియో అంతర్గమలను ముందియో వచ్చుచున్న పాహుళ్యకల సంఖ్య హెచ్చుచున్నది. అది ప్రైముస్ ప్రెకటకు విరేధమును వ్రాసెను.

నూలు యంత్ర శాలలు.

లండను, ఏప్రిలు 6:—ఓట్టాహములో 2 కోట్ల కంటె లను 35000 నుండి పరిమాణము గలిగిన యంత్ర శాలలు ఈ నెల 15 వ తేదీనుండి 10 కోట్ల వరకు మూయుటచేసిరి. తక్కిన మరలగూడ మూయుటకు. స్త్రీగురులేక సరకులు చాల నిలువబడిపోయినవి. ధరలు హెచ్చుగానున్నవి. సరకులను హెచ్చుగా నిలువయుండుటకు యజమానల కష్టములేదు.

ఒక విమానము.

లండను, ఏప్రిలు 6:—నిన్న రాత్రి ఒక శత్రు విమానము కెంటు లీరమండలి పట్టణముల మీదుగా పోయి 8 బాంబులను వదిలినది. వీనిలో చాలభాగము బయల్గిపో బడినవి. మరణములను కష్టమును లేదు.

ప్రాస్త

జర్మనుల విఫలప్రయత్నములు

లండను, ఏప్రిలు 6:—తెలియన్న దగ్గర శత్రువులు అతి దారుణముగ ఫిరంగులను కాల్చిరి. దానివంతయు మేము చల్లార్చితిమి. ఆగ్గోజకు పడమటి సరిహద్దులలో శత్రువులు అగ్ని వ్రాకముతో వీని లవడ కు దైరభాగమును మావైస్యముల పైబడిరి. కాని చాలవరకు శత్రువులను మా వశము చేసి కొని కొంతమందిని హతముచేసి వారిని వెనుకకు పారదోలితిమి. 3500 సాట్ల వరకు జర్మనులు సవన్నలు, గాడ్జెట్టు సి ఫారము నందు యుద్ధము జేసిరి. శత్రువులు గడిలేదైన వైస్యములను పోగుచేసిరి. కాని వారి సేన పూర్తిగ యుద్ధమును ఓడిపోయెను.

సోముడియనులకు మధ్య విచిత్రఫిరంగియుద్ధము.

జయప్రదనుగు బ్రిటిషువారి దొమ్మి.

లండను, ఏప్రిలు 6:—సోముడియనులకు మధ్య విచిత్రమైన ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నదని నేటి సమాచారములు తెలుపుచున్నవి. లస్తానీఫారము దగ్గర జర్మనుల ప్రతియుద్ధమును మేము పూర్తిగ నిలికజేసితిమి. లాండ్రికోస్ట్ కు దగ్గర ముగానున్న ఓయసుకు సరిహద్దుగమును కొన్ని ప్రదేశముల నాక్రమించుకొంటిమి. వీయును వాయవ్యముగానున్న కందకములలో కొన్నిటిని స్వాధీనము చేసికొంటిమి.

ఆంగ్ల సేనల పురోగమనము.

లండను, ఏప్రిలు 6:—ఫెర్లోను కాంట్రెలొకోడ్డుకు ఉత్తరమున ఆంగ్ల సేనలు తీవ్రముగ తలపడెను. మేము వెనుకకు పోవుటకు ముందు వారికి చాలనష్టము కలిగించితిమి. సెంటు క్వింటనుకు వైర్యుతి మేము వదిలిన స్థానములలో పరాసువాను ప్రవేశించిన జర్మనులు ప్రకటించిరి.

రుష్యా

రాజకీయ శిక్షితులు.

సెట్రోగ్రేడు, ఏప్రిలు 4:—నైచేరియాలో వనవాసము చేయుచున్న డ్యూమాకు సంబంధించిన 6 గురు సాంఘిక నాయకులు మరల సగరప్రవేశము చేసినపుడు వారిని ప్రజలు జయ జయ ధ్వనులతో సన్మానించిరి.

జర్మనుల దాడి అసంభవము.

లండను, ఏప్రిలు 6:—వర్తమానములో రష్యనులకు కలిగిన అపజయము ఏమియు ప్రమాదమైన సంగతి కాదు. దీనినిబట్టి జర్మనులు రుష్యాదేశముపై బడి భీభత్సముగా వించి దేశము కొల్లగొడవరని యూహించుటకుడదు. ఆ ప్రాంతమునకు ఇప్పుడు బురదతోను అడవులతోను కరిగిన మంచుప్రవాహముతోను నిండియున్నది. కాన జర్మనులు ప్రళయముగ రుష్యాదేశముపై దండెత్తజాలరు.

బాల్కను

మొనాస్తిరును ముట్టడించుట

లండను, ఏప్రిలు 6:—శత్రువులు విషవాయు గోళములను వదిలిరి. ప్రజలలో 47 గురు హతులైరి. 20 మందికి గాయములు తగిలినవి చాల యింట్లు తగుల బడినవని సెర్వియా వారు ప్రకటించిరి.

మాసిడోనియను రంగమునందు

ఫిరంగులను కాల్చుట.

లండను, ఏప్రిలు 6:—రణరంగమున దంతటను శత్రువులు శత్రుస్థులను కాల్చుచున్నారని మాసిడోనియానుండి సమాచారములు వచ్చుచున్నవి. మాసిడోనియానున్న శత్రువుల వైమానిక గృహముపై బ్రిటిషువారు బాంబులను వేసిరి.

టర్కి

టర్కీలో రుష్యావారి పురోగమనము.

ఇండను, ఏప్రిలు 6:—రష్యావారి వాయువాహన: శత్రువులు జూదచి ప్రాంతమున తలపడిరి. చెవెల్ గ్రామమున దగ్గ సాయలు తాకిరి. మేము శత్రువులందరిని పారదోలితిమి. ఖనికను కర్మిహానులు మా స్వాధీనమైనవి. పోరు జరుగుచున్నది. చాలియా నది వంతెనను కాపాడుటకు ఘోరములు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాన సమదళము బ్రిటిషు సేనతో కలియుటకు కెనికను నుండి కబ్జిలాబటుకు పోయెను.

హాలండు

జమైకాలో పంచదార పరిశ్రమ.

కింగ్స్టన్, ఏప్రిలు 6:—జమైకాలో పంచదారపరిశ్రమను వృద్ధి చేయుటకు వెస్ట్ ఇండిసుకమీషనరు సర్ ఫ్రాన్సిసు వాట్సు గారిచేటికి వచ్చిరి. సమీపదీవులలో నీపరిశ్రమవృద్ధిగానున్నది నిర్బంధవ్రాత విధానము తొలగింపబడును. ఇకముందుగూడ హాలీలు పనిచేసెదరుగాని వారి కట్టి నిర్బంధమునుండదు. మిలిటరీనవారు చాలమంది అడటాగిరిపడి చెరువుతోటలలో బాగుగా సంపాదించుచున్నారని వాట్సు గారి రిపొర్టు.

అమెరికా

ఇంగ్లండునందు ప్రజల అభిప్రాయము

లండను, ఏప్రిలు 4:—ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు అమిత సహాయము మిత్రమండలి వారికి చేయుచున్నారు. ఆర్థిక విషయములో కూడ తోడ్పడుచున్న ప్రజల కంఠగ ఉత్సాహము లేదు. ఏల ఈ సంగ్రామసంకటము సుభవింపవలసినదె, దొంతనమువారికి దొంతనమువారి కేల విరోధము రావలయునని ప్రజలు నుకోచించుచున్నారు. లింకనుగారి ఉపన్యాసముతో పోల్చిన ఉపన్యాసము రషియా పరివర్తనమునకు తగినట్లుగ నే యున్నది. అమెరికా జర్మనులతో కయ్యమునకు దిగుటయు రష్యా పరివర్తనమును ప్రపంచమును గొప్ప మార్పులకు కలిగించును. ఇదివరలో హోమెనాకో లారెన్ను వారితో సంధి కూడదని పలికిన సంగతికి ఇప్పుడు విల్సనుగారి కచ్చిత ఉపన్యాసము సరిపోయినది. వీని ననుసరించి మిత్రమండలి వారు కూడ హోబ్బిడ్ జోరా లెనూతో సంధి కూడదని దృఢనిశ్చయముగ ప్రవర్తించెదరు. గాక అని డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

డెయిలీ మెయిలు పత్రికయిట్లు వ్రాయుచున్నది:—ప్రపంచమును ప్రజలు సంక్షోభము నొందకుండ స్వేచ్ఛాభంగము లేకుండ ప్రజలు తేనుకరముగ నుండ నిష్టయున్నచో నరహత్యలు చేయుచు ఘోరా రాక్షసులవలె భీభత్సముగా వించుచు నిరంకుశప్రభుత్వమును చెలాయించుచున్న జర్మనులకు హతము జేయవలెను.

డెయిలీ టెలిగ్రాము పత్రిక ఇట్లు వ్రాసినది:—ఇప్పుడు మొండికరముగ భయ మించుకయు లేక మానాభిమానముల విసర్జించి రాక్షసకృత్యములు గావించుచున్న జర్మనులు తమ మరాఠములు మానువరకు యునైటెడ్ స్టేట్సువారు సంధి కొడబడ కాడదు.

మిత్రమండలివారి పత్రికాభిప్రాయములు.

మిత్రమండలివారి పత్రికలన్నియు ఏకగ్రీవముగ ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారిని ఆధినించుచున్నవి. వీరపేరు తరతరముగ స్మరింపబడునని వ్రాసినవి.

పారిసు ఫ్రీ గాకోపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—జర్మనీ ప్రపంచమును తన అధికారముగోరు, బలముతోను మనియున్నంతవరకు ప్రజలకు తేనుమేలేను. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి చర్య కేవలము ప్రపంచమును జర్మనుల మరాఠముల నుండి విముక్తి చేయుటకు ఆచరించిన కార్య మని గోలోము పత్రిక వ్రాసినది.

బలవంతునిదే రాజ్యమును లోకోత్తిని మిక్కిలిని బాపుచేయుటకో అన్నట్లు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు 10 కోట్ల జనమును జర్మనులతో బోరుటకు సంసిద్ధులుగ నీసినవియు, తమ కన్నీ అవాంతరములు కలిగినను వాని నేమియు సరకు జేయక జగద్విఖ్యాతిగ యిటులు భువకార్యము సమకూర్చుటచే విల్సను గారు ప్రపంచముయొక్క విశ్వాసమును బడసికొ రనియు వీరి యసమాన రాజకార్యకారంభర్యము వెల్లడి అగుచున్నదనియును మాటిన పత్రిక చాటించుచున్నది.

రష్యాపరివర్తనము ననుసరించి అమెరికావారును కూడ జర్మనులపై కత్తికట్టుట జర్మనుల విచారకాలమునకే వచ్చినదని వెంటిలసారిగను పత్రికవారు నూచించుచున్నారు. నేటినుండి జర్మనులకు గోడలు ద్వర్చబడినవని పీటు అను యంత్రాగారు పలికిరి.

అమెరికావారిపురు యుద్ధములో దిగుటచే దేశసంతోభము తగ్గును. నేతకాంతి కలుగునని నోమునందలి క్రిబ్బూనుపత్రిక వ్రాసినది. సెట్రోగ్రాదునందు ప్రబంధమును విల్సను గారు చేసినవని సన్మత ఆనాదించిరి.

మిత్రమండలివారికి ఆహారపదార్థములు.

రోము, ఏప్రిలు 6:—అట్టి పర మానుకుంటె ఇప్పుడు ప్రపంచమందంతటను అహారపదార్థములు చాలభోగ కలిగ నున్నవని వ్యవసాయ కార్యాలయముననున్న అమెరికను ప్రతినిధి తెలియజేసెను. అమెరికావారు మిత్రమండలివారికి ఆహార విషయమై కష్టములేకుండ సదుపాయము చేసి తీరవలెను. వ్యవసాయములకు సంబంధి పిలువనంపి తిండి సదుపాయము చేయవలెనని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారిని హెచ్చరించిరి.

బ్రెజిలియన్ విజయము ముందుట.

బ్రెజిల్, ఏప్రిలు 6:—పరామాతను బ్రెజిలియను నౌకయొకటి ముంగ డిసెరి. గిడవిల్సెరిలో దగ్గర కనుపించుట లేదు.

340 కోట్లు

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 6:— పైన్ స్ట్రీటునకు నాకాద శాసనమును వెంటనే 340 కోట్ల డోలరులను వ్యయపరచుట కనుమతి మొసంగవలెనని కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారు కార్యక్రమవారిని కోరిరి. ఈ మొత్తమున 293 కోట్లు సేవకే వ్యయపరచ బడును.

బ్రూక్లిన్ ఇద్దరు మెక్సికనులను బంధించుట.

న్యూయార్క్, ఏప్రిల్ 6:—దక్షిణ దేశముననున్న తోటలలో పనిచేయు నీగ్రోజాతివారిని తోటలలో పనిచేయు వందగ జర్మనుల ప్రోద్బలముచే నిరుత్సాహముగావించినందు లకు ఇద్దరు మెక్సికోవారిని బ్రూక్లిన్ లోను బంధించిరి.

యుద్ధ తీర్మానము నామోదించుట.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 4:—రాత్రి 4 గంటలకు సభవారందరు నిశ్చయముగ నుండగ యుద్ధ తీర్మాన మామోదించ బడినది. ఈ తీర్మానములు శేపు. 13 గంటల సేపు ఏకభాటిగా చర్చ జరిగినది. హోపెవలరనును హోప్సుబర్గులును సింహాసన భ్రష్టులగు వరకును తురుష్కులను యూరోప్ నుండి పారదోలు వరకును ఆమెరికావారు యుద్ధమున పాల్గొనవలెనని విల్లునుగారు గంభీరపన్యాస మొనంగుటతో చర్చము గిరిగినది. 6 వ తేదీని ప్రతినిధిసభలో చర్చింపబడును.

ప్రతినిధి సభవారు యుద్ధ తీర్మానము నామోదించుట.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 6:— ప్రతినిధిసభలో యుద్ధ తీర్మానమును గురించి 273 స్థురు ఆనుకూలముగను, 50 మంది ప్రతికూలముగను తమ అభిప్రాయమును తెలియజేసిరి.

ప్రతినిధి సభలో చర్చ జరుగుట

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 6:— ప్రతినిధిసభలో యుద్ధ తీర్మానమును గురించిన వాదము జరిగినది. చర్చ సందర్భమున ప్రచురము చేయబడిన జిమ్మర్సనును గారిలేఖలో ఇట్లు వ్రాసు బడినదని అన్యదేశ కార్యనిర్వాహకులకు సభ్యుడు తెలియ జేసెను. “మెక్సికో శేపు స్థలములందు అంతర్గాములకు నిలువదోటు కలుగజేయబడును. మందుగుండు సామానులు మెక్సికో దారికి నష్టము చేయబడును. యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో నున్న జర్మనుల నిలవ సేవలను మెక్సికోకు బంపి మెక్సికో ప్రాంతమున నున్న వారందరు దం డెత్తునట్లు చేయవలెను.

విల్లునుగారికి పాయింట్ కేసుగారు

పంపిన సమాచారము.

పారిసు, ఏప్రిల్ 6:—మా ఆభిప్రాయములతో మీరేకీ భవించినందులకు మేముందరమును అధికానందమును పొందితిమని పాయింట్ కేసుగారు విల్లునుగారికి సమాచార మందిరి.

పరాసుదేశము దుత్సాహము.

లండన్, మార్చి 6:— డెస్సానలు, ద్యూబోట్టు రైలిటు ముఖ్యమంత్రిగార్లు ఆమెరికావారిని గురించి గంభీరపన్యాస ముగావించి అసహించు సమయమున సెనెటుసభయు న్యాయస్థానమును జనులచే క్రిక్కిరిసి యున్న వి. పరాసు దేశమందంతటను కిరి గంభీరపన్యాసములు ప్రచురణ పత్రికలలో వేయ నిశ్చయించిరి. పారిసు పుర కుద్ధసంఘమువారు విల్లునుగారి ఉపన్యాసమును పుస్తకరూపముగా అచ్చొత్తించి విద్యాధులకు పంచివెట్టి నాజ్ఞాపించిరి.

రాంకిన్సు కన్య

లండన్, ఏప్రిల్ 6:—మోటు యివ్వవలసిన సమయము వచ్చినపుడు మొదటిసారి ఈమెపేరు పిలువగ నీమె తల వంచి నిరుత్తరమై యుండెను. రెండవసారి మరల పిలువగా లేచి నేను నా దేశముపక్షమున నుందును గాని సంగరమున కంగీకరింపజాల ననెను. అంగీకరింపుము. అంగీకరింపుము. అను కేటలు అన్ని ప్రక్కలనుండియు వెడలినవి. ఆమె కుర్చీపైని కూలబడెను. ఆమెసోటు వ్యతిరేకముని వ్రాసికొనిరి. విదేశ సంఘమునందలి సభ్యులు నుడిచినది సరికాదని లాన్సింగుగారు చర్చకు పూర్వము నునువగా నేను చెప్పినది సత్యమే; రాబోయ వచ్చిన మెక్సికోతో నెయ్యము చెడకుండుటకు లాన్సింగు గారిట్లు పలికిరిని ఆ సభ్యుడు నుడిచెను.

బ్రెజీలువారి వైఖరి.

రయోడీజెనికో, ఏప్రిల్ 6:— అంతర్గామిచే ముంద బడిన పరామూసాకా సందర్భమున అన్యదేశకార్యాలయముం త్రిగా రిట్లు నుడిచిరి:—ఇదివరకు బ్రెజీలువారు ఆలోచనపూర్వకముగా మెలిగిరి. ఇపుడు గూడ భైర్యముగపని చేయగలరని అందరును ఆశించు చున్నారు.

స్వీడను దేశమందు అంతర్గాములవలని ఫలితము.

కోపెన్ హేగన్, ఏప్రిల్ 6:—అంతర్గాముల భయముచే స్వీడను నాకాను ఎచ్చటకును పయనము చేయకుండుటచే నాటి కుల నందరిని ఓడలపై నుండవనరను లేచని యింటికి పొమ్మనిరి. వీరిలో చాల మంది తిండిలేక మలమల మాచుచున్నారు మరికొందరు ఆకెల్లల పనులకై నియోగించబడిరి.

నార్వే జర్మనుల అంతర్గామిని కాపాడిన నార్వేనౌకను వారు పట్టుకొనుట.

కోపెన్ హేగన్, ఏప్రిల్ 6:—ఈ ధ్రువ సముద్రమున అసహాయస్థితియందున్న జర్మనులఅంతర్గామిలోనివారు కోరగా కేజినుండి వచ్చుచున్న నౌకాను నార్వేనౌక దానిని జర్మనీకి చేర్చెను. 8 జర్మను యుద్ధనౌకలు జట్టుకుత్తరమున కనబడి నౌకానౌకను కప్పహెచెను తీసికొనిపోయెను. దానిని హంబర్గులో నిలిపిరి. అధికారులతోపించినను జర్మనులు వదల లేదు. ఫిబ్రేరీలో 41 నార్వే నౌకలు ముంచబడినవి. వానిలో 14 గురు చనిపోయిరి. 22 మంది కనబడుటలేదు. మార్చి నెల లో 67 నౌకలు ముంచబడినవి 46 గురుచనిపోయిరి. 100మంది కనబడుటలేదు.

నార్వేలో జర్మను మంత్రి.

కోపెన్ హేగన్, ఏప్రిల్ 6:— స్టావ హోములో డెర్నూప్రాధికారిని జర్మను మంత్రిగ నియోగించెదరని ప్రజల అనుకోనుచున్నారు. స్వీడనులో కేవలము పూర్వచారపరా యాణులతో కూడిన మంత్రివర్గము ఏర్పడుసమయమున ఇట్టి నియోజనము ప్రాముఖ్యతతోగూడుకొన్న విషయముగనున్నది.

స్విజర్లాండు

కొట్టెలకు చీట్లు.

బెర్న్, ఏప్రిల్ 6:— మేనూషము 1 వ తేదీ ల గాయకు స్విట్జర్లాండులో కొట్టెలకు చీట్లు జారీచేయ బడును.

సింలా

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంతివార్త.

సింహా, ఏప్రిల్ 6:— ఇండియా కార్య దర్శిగారి కన్యకుండి రాజప్రతినిధిగారి కీ క్రింది తంతి సమాచారము పంపబడినది:— పరాసువారును బ్రిటీషువారును జర్మనులను ఇంకను వెనుకకు తరముచునే యున్నారు. సెంటు క్వెంట్ టిక్ యిపుడు చాల ఆపాయకరమైన స్థితియందున్నది. దీనికిని కాంబ్రేకు మధ్యనున్న పంక్తులుకూడ కొల్లబేరు ఉపద్రవము కలుగ జేయునట్లులున్నవి. బ్రిటీషువారు సావోయి అటవిని, ప్రాం సిల్లీని స్వాధీనము చేసుకొన్నారు. వీటికిని సెంటు క్వెంట్ టిక్ కును 2 మైళ్లదూరము. కొంచెము ముందు కు ధ్రువభాగమున కూడ ముఖ్యగ్రామమగు ఏగిని పట్టుకొన్నారు. బాల్తాము కాంబ్రేకు మధ్య శత్రువులు బలకరముగ ముందు సేవల కా పుంచిరి. ఇది 10 మైళ్లవరకు వ్యాపించుచున్నది. వీని నన్నిటిని బ్రిటీషు వైస్యములు స్వాధీనము చేసుకొన్నవి క్రోయిసెల్లునుకు సంబంధించిన ముఖ్య ప్రదేశమును కూడ ఆక్రమించుకొన్నారు. ఇదేప్రకారము పరాసు వైస్యములు కూడ సెంటు క్వెంట్ టిక్ దక్షిణ భాగముందు కొన్ని ముఖ్య ప్రదేశముల బట్టుకొన్న వి. చాల కందకారులుకూడ సీరిస్వాధీన మైనవి. ఆలోరోజినది కిని సోయసన్న లాకోర్డునకు నకును నున్న ముఖ్య ప్రదేశము మహాద ఆక్రమించినారు. జర్మనులు పరాసువారిపైస్యము నెదిరిపోలేక వాక్సయిలకు చాలదూరము పారిపోయిరి. అర్రాసు ఎయినునదులకు మధ్య జర్మనులు తిరోగమనము పొందవలసినచ్చుటచే అతిప్రయాసతో చాం ఫేనులో నిష్క్రమించుజనుగ ప్రతియధ్యము జేయుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నమునందు వీరికి చాలనష్టము కలుగుచున్నది.

అయినను పరాసువారి ప్రదేశమును దాటి వెడలకుండగ వారిని నివారించినగాని జర్మనులకు గొప్ప ముప్పు కలుగును. కానన్వయనకైన నోర్వి తీవ్రముగ పోరుచున్నారు. జర్మనులు నిస్సంకోచముగ జేయు ద్రోహపు కార్యములను ఖండించుచు పరాసు సెనెటు సభవారు ఉత్తమ జాతివారందరికిని తీర్మానమును పంపిరి. ఇట్టి దురాగతము లాచరించుటకు ఏవిధమయిన యుద్ధాగత్యములేదు. 1907 సం॥ అక్టోబరు మాసములో జరిగిన అంతర్జాతీయ నిబంధనల సన్నిటిని తృణప్రాయముగ చూచుచు అతినీచును కార్యము లానరించుచున్నారు. ఇట్టి దారుణము నెంతమాత్రము సహించనొల్లము. జర్మనులు చేయు రాక్షసకృత్యములు మిక్కిముట్టుచున్నవి. ఇపుడు ప్రపంచ మంతయు వీరుచేయు దురాగతములచే సంక్షోభము మొందుచున్నది. నీనినన్నిటిని రూపుమాపి జర్మనుల సాంక్రామికత్వమును రాజ్యలక్ష్మిని నశింపుజేయువరకు పరాసువారు ఈ యుద్ధమునుండి మరలిపోవు వారుగా రనియు జర్మనుల అంతమును జూచువరకు మిత్రపండులను వారితోకలసి కుడిభుజము వలె పోలేదనుచును తమ మనోనిశ్చయమును తెలియజేసిరి.

గోరీజయాద్యధర - ఇటలీవారు శత్రువులు తమవైబల్ల వారిని వెనుకకు నెట్టిరి. రష్యాంగంతు ముఖ్యసంగతు లేమియు లేవు.

ఇటీవల పలెస్టైను యుద్ధములో శత్రువులు 8000 మంది మైనికులను కోల్పోయినట్లు అంచనాతేలుచున్నది. మొత్తముమాసేనలో 400 లకు తక్కువగ హతులైరి. ఇది గాక 200 మంది జర్మనులమైనికులు నశిజేసిరి.

జర్మనులు బాద్వాను వైపునకు ముందుకు పోవుచు పేటాకొండ కనుదురు భూభీచేసి కెయిన్వరనుకు 18 మైళ్ళ దూరములో నున్నారు. కెబుకోబాటికు దక్షిణముందున్న బ్రిటీషు వైస్యములకును గవ్యులకు 45 మైళ్ళ దూరము.

ఇటీవల జర్మనులు చేసిన వ్యాధ్యములన్నియు యునైటెడ్ స్టేట్స్ లు రాజ్యముపై యుద్ధమును ప్రకటించుటగా తలపవలెనని దేశీయ మహాసభవారితో నైసిడెంటు విల్లునుగారు ప్రస్తావించిరి. కాబట్టి తాము కూడ యితర దేశములవారె సంగ్రామమునకు సంసిద్ధులగు ముందునట్లు హెచ్చరించిరి.

అయిదవ ఆంధ్రముహూజన సభ.

ఈసభ సమావేశమగుసమయము సమీపించినది. ఆస్య క్షుణ్ణమున కొనుటనుగూర్చి పలువురు పలువిధముల అభిప్రాయముల నిర్వచించుచున్నారు. ఈ అస్యక్షుణ్ణపదవి నధిష్ఠించుటకు యోగ్యతను నిర్ణయించుటనుగూర్చి అందరికిని ఏకాభిప్రాయముండుట దుష్టభము. కొందరు దోరతనమువారి మన్ననకు పాత్రులై నివారు అస్యక్షుణ్ణులుగా నుంచవలయు నందురు. మరికొందరు కేవలము ప్రజలతోకలసిమెలసి వారలకన్వనిష్ఠురముల కొరకై పాటుపడువారలే ఈపదవికి తగినవారందరు. రెండునుసత్యములే ఒకప్పుడు. పేరును మరియొకప్పుడు వారును కూడ మన గౌరవమున కన్దులే. ఇదివరకు చట్టనిర్మాణ సభ్యులైన గాని ఈగౌరవమున కన్దులు కాలేమో నన్నట్లు అందరు నభ్యుతుల నందరిని అట్టి పదవి నధిష్ఠించినవారినే యెన్నుకొనియున్నారు. ఈ సభకు అట్టి పదవి నధిష్ఠించక పోయినను ప్రజాహితీ జీవనమే తమ జీవితమునకు పరమాధ్యముగా నెంచి పాటుపడుచున్న వారల నెరవైనను అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొని ఆంధ్రలోకము తమకు గల ఆత్మ గౌరమును లేమి బుచ్చుదురు గాత యని నేను నేడుచున్నాను. అట్టివారిలో మహారాజుగారి కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారును కాశీ నాథుని నాదేశ్వరరావు పంతులుగారును ఆగ్రేసరులు. వీరిలలో నెవరినైనను అయిదవ ఆంధ్రముహూజన సభాధిపత్యమునకు ఎన్నుకొనుట యుక్తమని నా అభిప్రాయమై యున్నది.

సూరి వేంకట నరసింహశాస్త్రి.

యుద్ధమునందనాధరైన బాలకుల సహాయము కొరకు ఈనెల 19 వ తేదీని కాశ్యోకళాశాల విద్యార్థులు సుపాధ్యాయులు నొక నాటకము నిచట ప్రదర్శింతురు.

ఇంగ్లీషు లుపాలు:— ఇంగ్లండు నుండి వచ్చిన టుపాలు 93 తేదీనాడు బర్మింగా చేయుదును. పోస్టుబాక్సు కలవానికి ఉదయము 6 గంటలచే బర్మింగా యగును.

జూబులు

I
ఒక సంవత్సరము.

అయ్యో!

హిందూజాతమున సంవత్సరమున కొక మనుష్యుడు సరాసరి యొక్క రూపాయయే సంపాదన మని తెలిసిన వినికి. దీనివలన కొక మనుష్యుని కొక దినమునకు $\frac{1}{365}$ పట్టుడి సంపాదన మని తెలుచున్నది. ఇది సరియో? యన దేశమున భిక్షకుల సంఖ్యయెంత? పనిలేక యూరకుండు వారి సంఖ్య యెంత? సస్య పశుభినిజ వృద్ధిలకు బ్రయున్నయెంత? హిందువుల సంఖ్య యెంత? వ్యక్తికరింప నేరదెదన.

శ్రీరేపి, ఆంజనేయులు.

II
ఉచితము.

అయ్యో!

ఆంధ్రదేశ గ్రంథ భాండగానముల కన్నిటికిని “సదుపదేశము”లను గ్రంథమున నూతనాబ్జము నుండి యుచితముగాఁ బంచివెట్టఁ దలంచిన విషయ మీనకతే తెల్పి యుంటిమి. కొన్ని యసందర్భముల వలన నిది కొంత యాలస్యముగా ముద్రింపఁ బడవలసి వచ్చెను. ఈ నెలఁబురుకు నిధము కాగలదు. వలయు గ్రంథాలయ కార్యదర్శులెల్లరు వెంటనే యంచె కూలికై క్రింది విలాసమునకు అరణా మీటి పంపఁ బ్రార్థితులు. గ్రంథాలయములకుఁ దప్ప నితరుల కిది పంపఁబడదు.

శ్రీరేపి, ఆంజనేయులు,

ధర్మరక్షణ, అనంతపురము జిల్లా.

III
భాషాసేవక సంఘము.

అయ్యో!

ఈసంఘమువారు బహుమానముల వియ్యదలచిట్లు కొన్ని ప్రశ్నల ప్రకటించుచు ఆంధ్రప్రదేశ్ లయిన వారి పేరులను తమ ప్రతికా ముఖమున తెలుపుచుండుట మీచదువున లందరికి విశదమే. కాని ఉత్తీర్ణలయిన వారి కొకరికిని బహుమానమును మాత్రము పంపక పోవుటయే కాక అట్టివారు వ్రాసిన రివ్యూలులకు సహితము జవాబునిచ్చుచుండుట లేదని వెల్లడి పరుచుట కంతయు చింతిల్లుచున్నాము. భాషాసేవయను సదుద్దేశభావధరితులయిన వారిటులకేయుట సమంజసముగా లేదు. కావున ఈసంఘస్థాపకు లెవరయినది తెలుపుటకు, ఉత్తీర్ణలయిన వారికి బహుమానము చేయట్లు తగు పాచ్చరిక చేయుటకును ఆంధ్రప్రదేశ్ కాధికారులు ప్రార్థితులు.

అథము 150 మందికి ప్రయాసయు ఆకాశాంగమును ఆశేకులకు ఆంధ్రుల కార్యనిర్వాహక శక్తియందు ఆనమానమును గలిగించుచున్న యీవిషయమును గురించి విశప్రతికా ముఖమున చర్చింప నవకాశముండు నని తలంచెదము.

1. ఒ. స. నాయకు, 2. గుంటుపల్లి సుబ్బయ్య, 3. దండమూడిగోపయ్య, 4. ఏళ్ల వెంకట్రామయ్య, 5. చల్లపల్లి ఆదెయ్య, 6. కుందుర్తి సాంబయ్య.

IV

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష.

తెలుగువచన రచనా పత్రము

అయ్యో,

ఈ సంవత్సరము ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు తెలుగు కాంపోజిషన్ పేపరులే మూడు ప్రశ్నలు లిచ్చియం దేని యేని రెంటిని వ్యాసరూపముగా వ్రాయునట్లు జూపించినారు. అందు మొదటి రెండు ప్రశ్నలును యీ విధముగా వున్నవి.

I The Home-coming Of Odysseus ఓడిస్సీయసు యను గృహమునకు వచ్చుట

II ఉత్తర బృహస్పలలు యుద్ధమునకుఁ బోయినది మొదలు విరాటనగరమున నడచిన వృత్తాంతము.

ఈవై ప్రశ్నలు రెండును గూడ, మొక్కొకటి రెండవముల నిచ్చుచున్నదని చాలమంది యభిప్రాయము. విద్యార్థులను అట్లే యీ ప్రశ్నలకు పేజు పేజు అర్థములచేసి వ్యాసముల వ్రాసిరి. ఇందు మొదటి ప్రశ్నమునకు “ఓడిస్సీయసు బ్రూయిపట్టణమునందలియుద్ధ మంతమైనతరువాత, ఇలుచేర నాసక్తిగలవాడయ్యు విధివశమున ననేకకష్టముల ననుభవించి కడకు తన యిష్టదేశమునకు అభీనీ యొక్క కటాక్షమువలన గృహము చేరెను.” అని వ్రాయుట యొకపద్ధతియై యున్నది. రెండవ పద్ధతి నవలంబించినవారు “ఓడిస్సీయసు ఫినిషియసు లచే తనదేశమున విడువబడిన తలువారే నాతడు మాటు పేషమున స్వగృహము జొచ్చి, తన భార్యను వరించుచున్న దుర్మదాంధుల చంపుట” ను వ్రాసిరి.

ఇట్లే రెండవ ప్రశ్నయందు:—ఉత్తరుడు బృహస్పల యుద్ధమునండి తిరిగి పురికి వచ్చుటకు పూర్వము పురియందు జరిగిన వృత్తాంతము. దీనిని విరాటరాజు ధర్మరాజును పాచికల సారథి కొట్టుటగల కథతో కొందఱు ముగించిరి. మఱి కొందఱు ఉత్తరుడు అభిమన్యునకును వివాహ మగుట మొదలుగా గల కథలు సాంతముగ వ్రాసిరి.

ఏలచూచినను ప్రతిప్రశ్నయు యీ వైధిచేప్పిన రెండవముల నిచ్చుచున్నవని చెప్పుచున్నారు. పలువురు పలువిధముల వ్రాసిన మాట వాస్తవము. ఈ ద్వంద్వార్థవిషయము మొదట ప్రశ్నలనిచ్చినప్పుడు పరీక్షాధికారులకు తోచుండి యుండవచ్చును. అట్టిది సహజము. ఇట్లనేక పర్యాయములు జరుగుచునే యుండును. ఏలనన వారి మనస్సులోనున్న దానిని ప్రశ్నచక్కగానే తెల్పుచున్నది. కాని వారి మనస్సులోన వై నుదహరింపబడిన యే యభిప్రాయ మున్నదో వ్రాయువారికి తెలియు టెట్లు?

ఇందు మొదటి ప్రశ్న విషయము:—Home-Coming తిరిగి స్వస్థానమున చేరుట Home-Ward Journey అన్న పేరు Home కు గల యర్థమును. Home-Coming లో Home కున్న అర్థ మొక్కటే. ఓడిస్సీయసు యుద్ధమైన తరువాత స్వదేశమునకుఁ బోవుచున్న వాడు. కావున నితడు బ్రూయిదేశము వదలిది మొదలు తిరిగి యిథాకా చేరినవఱకు జరిగిన వృత్తాంతమునంతయు వ్రాయవలసి యుండును. రెండవ పద్ధతిని వ్రాయువారు, ఫినిషియను వరకు Wanderings అనియన, అక్కడినుండి యికనిలుచేరుటయు, కావున నీప్రశ్న

మునకు ఫినిషియనును ఓడిస్సీయసును స్వస్థానము చేర్చిన తరువాత జరిగిన వృత్తాంతమును వ్రాసిరి. కాని ఈ యభిప్రాయమునది యైనది గాదు. ఓడిస్సీయసు ఆచిరుగు తన సంసారసౌఖ్యము ను విడువలేకయు విడిచి వచ్చినవాడగుట తేసియు, అప్పటి కప్పుడే యురవడి సంవత్సరము లగుటచేతను గృహము చేరవలయునని మిక్కిలి యాతురత గలవాడై యుండెను. కాని విధి మఱియొక విధముగా నుండి యాతడెంత యాతురతపడెనో యంత యాలస్యముగా గృహము చేరునట్లు చేసెను. ఇయ్యది యాకాశయొక్క సారాంశము కూడవై యున్నది. రెండవపద్ధతిని వ్రాయుటకు వీలున్నను ఈకథయందలి నీతిబోధక విషయమును రెండవపద్ధతిని వ్రాసిన వారు నదలివేయకలెను. అయ్యది రుచింపదు.

రెండవప్రశ్న విషయము:—దీనికి ప్రత్యుత్తరము మొదటి పద్ధతిని వ్రాయుట కేమియు నాతేపణ కన్పడదు. ఈప్రశ్నయందు తిరిగి ఉత్తరుడు పురికి వచ్చేవఱకు జరిగిన వృత్తాంతము అని యర్థము కలదు. కాని యుత్తరుడు వచ్చిన తరువాత జరిగిన విషయము వ్రాయవలసిం యననము లేదు. అట్టి కోటిక పరీక్షజ్ఞునకు కలచేని ప్రశ్నయు నిట్లుగా మార్చియుండును. విరాటనగరపురాజు దక్షిణగోగ్రహణము నుండి వచ్చిన తరువాత విరాటనగరమున జరిగిన వృత్తాంతము “విరాటనగరమున నడచిన వృత్తాంతము” అనియున్న ప్రశ్నలో నగరు అను మాటకు విశేషార్థమేమన “పురి బయటకాదు” అనియే అనగా ఉత్తరగోగ్రహణ యుద్ధమును గుఱించి గాక, ఉత్తరుడు బృహస్పల లూరలేని సమయమున కుఱ జరిగిన వృత్తాంతము ఇయ్యది పాచికల కథతో నంత్యమగును.

ఈవిషయమై తెలిసినవారు నిబాధము నీపత్రిక ద్వారా తెలియజేయుదురు గాక యని ప్రార్థన. ఇంతియగాక పరీక్షాధికారులు ప్రశ్నలయందొట్టి ద్వంద్వార్థమున్నట్టి సంగతి తెలిసి కొని కావన్యము వహింపక, ఈరెండు ప్రశ్నలకును ఈరెండు పద్ధతుల వ్యాసములను అంగీకరింతురు గాక యని మఱియొక ప్రార్థన.

న్యాయవాది.

విక్రయమునకు. (719)

అనేక రకములలో వున్నవైన గడ్డి చాపలు. పలువిధములగు రంగులతో రు 2 లు మొదలు రు 10 ల వరకు ధరలు గలవి సిద్ధముగా నున్నవి.

ఏజెంట్లు కావలెను.

యాలకాాయలు విదేశీ పాసుల పొట్లములతో ఒక్కొకటి రు 8-12.0 లు ధరలలో సిద్ధముగా నున్నవి.

మిరి కూలు, కొంతెలకు టోకువేరము పెట్టవచ్చును.

విశేషములకు, ఇట్లు వ్రాయవలెక.

ముందురు స్టోర్సు, ముందురు. పాలఘాట్.

Mundur Stores, Mundur, Palaghat.

ప్రాధనరు రామమూర్తి నాయుడు గారి ప్రోగ్రాము.

(1) కావలి	19-4-17 & 20-4-17	2 దినములు.
(2) ఒంగోలు	21-4-17 & 22-4-17	2 "
(3) బాపట్ల	23-4-17 & 24-4-17	2 "
(4) తెనాలి	25-4-17 to 28-4-17	4 "
(5) గుంటూరు	29-4-17 to 1-5-17	3 "
(6) గుడివాడ	2-5-17 & 3-5-17	2 "
(7) బండిరు	4-5-17 to 6-5-17	3 "
(8) రెజకాడ	7-5-17 to 9-5-17	3 "
(9) ఏలూరు	12-5-17 to 14-5-17	3 "
(10) రాజుచిర్రాపేటి	15-5-17 to 18-5-17	4 "
(11) కాకినాడ	19-5-17 to 22-5-17	4 "
(12) కెడ్డాపురము	24-5-17 & 25-5-17	2 "
(13) పితాపురము	27-5-17 to 28-5-17	2 "
(14) తుని	29-5-17 to 31-5-17	3 "
(15) న.పిపట్నం	5-6-17 to 8-6-17	4 "
(16) చోడవరం	11-6-17 to 13-6-17	3 "
(17) అకాపల్లె	15-6-17 to 17-6-17	3 "
(18) విశాఖపట్నం	18-6-17 to 20-6-17	3 "

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO. Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyperaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co. of Chicago, U. S. A. priced at Rs 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man! Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English write to-day, in all confidence if really interested

of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the Andhra Patrika" to the—

ECTREUSS (A. P. DEPT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA India.

త్వరలో!

వెలువడగలదు!!

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

ముద్రిత మగు చున్నది.

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

ఏప్రిలు మొదటివారములో వెలువడగలదు.

కాగితముల కట్టవనం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచుచుంటున్న కలయవారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " 0-12-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీ తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపేటి మద్రాసు.

పోయిలైట్

ఎండకు అగ్నికి గాలికి చెడకుండునట్లు ఆన్వేషానుతోను సిమెంటుతోను బాగా నొక్కి చేయబడిన యింటికప్పు.

తుత్తునాగము పూత పూయబడిన ఇరుపరేకు కన్నను దేశీయ కప్పుపెంకుల కన్నను చాలకాల ముండునది. ప్రత్యేకముగా హిందువుల యిండ్లకొరకు, హిందూ దేశము నిమిత్తమై తయారు చేయబడిన కప్పు.

దక్షిణహిందూస్థానమునకు సోలు ఏజెంట్లు:—

ది సౌత్ ఇండియన్ ఎక్స్‌పోర్టు కంపెనీ, లిమిటెడ్

తపాలుపెట్టె నెం. 37 రు, మద్రాసు.

ఉత్తరప్రదేశ్‌కులనుండియును కాకినాడనుండియును విషయములను తెలియగోరువారు ఈ క్రిందివారికి వ్రాయవలయును:—

ఎన్. హోషాంగు బ్రదర్స్, మిషన్ బిల్డింగ్స్

వి శా ఖ ప ట్టణ ము.

661

బాధాపీడితులకు పరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా. పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

ఆపశుభ్రపు రక్తములన జనించుబాధ్యములకు కీరీటుకంటి మందు. మరుపులను, మచ్చలను గండమాలను ఉండ్రు, సోరస్‌లను అన్ని విధములన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

(28)

కనామిసానపరిల్లా గుణ వియ్యట నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యకచ్చిన అన్నివిధములైన రోగములను పోగొట్టును. కీరీటుకంటి సాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కాలసంబంధమున పోష్యులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాగోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 పోష్యులకు మందుటకు 4 పోష్యుల బుడ్డలలో అమృతము.

ప్రాప్తేయ:— పి. డి. సావంత్, 144, ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No 2. BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యావృత్తి.

ఏకభాషావిప్రశంస

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఇది తెలుగుకంటి అన్నారాయ విరచితము. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి పేటి, మదరాసు.

391 పాశ్చాత్య వేంకటేశ్వర సంవత్సరముల

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నిష్పత్తినను పరికింపును.

ప్రతి వత్సరమునను అక్షరకొలది సీసాలు నిక్షేపించబడుచున్నవి.

ఇండియావారుమాత్రమే కాక; బర్మా, సింగాపూ, మలయ్‌స్టేట్, గోవా, క్విట్‌ఇండియా, ఈస్ట్రాఫ్రికా, హాన్కంగ్ ప్రదేశములవారుకూడ సీసిద్ధాంతమును, తమ గౌరవించుచున్నారు.

మహాభాగము. "ఒకేయొక లోకామయహార" మాత్రమే సీసా మియింటు మన్నయెడల, మాటికి, వైద్యులచేయమును, నిరీక్షించి, మొరవెట్టుకొనుట, తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పాచ్ఛ్యవాము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, రగ్గు, గజమునోప్పి, బలహీనత, అసాగోగ్యము, చెడ్డనీటిసాంద్ర గలుగు వికారము, చిన్నబిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మలము ననేకరోగములును, ఈ సిద్ధాంతము సేవచే వాళ్ళింకా పోయి గుణము గలుగును.

రిజన్షరైస్ యావ్యాపారగురుకులు, ప్రతి సీసానాణెము శంకును; చూచి తీసికొనవలెను.

వైద్యశాలలో నాణేకళయు అగువట్టియు నుపయోగకరములగు కిగ్నాటక మార్కెట్‌లకాండేయ యావ్యధములను తయారు చేయుచుందురు."

అనువాదపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260మాత్రమున సీసా 4 అణాలు, మూలము.

6 సీసాల పోకసారి తెప్పించుకొని టపాల ఖర్చుతోచేరు రూ 1-8-0
12. సీసాలకసారి కొనిన 2-12-0
25. సీసాలకసారి కొనిన 5-0-0
సమస్తరోగములకు మాకద్ద ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు దొరకును.

విలాసము:—శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము - ఆంధ్ర వచనము.

ఈ పుస్తకమునందు అతిసుందరమైన 150 పటము లున్నవి.

బాలకాండము అట్టయెండు 1-0-0 క్యాబిన్ 1-4-0
అనౌధ్యాకాండము 1-వ భా... 1-0-0 " 1-4-0
" 2-వ " ... 1-0-0 " 1-4-0
అరణ్యకాండము ... 1-4-0 " 1-8-0
కీష్కింధాకాండము ... 1-0-0 " 1-4-0
సుందరకాండము ... 1-8-0 " 1-12-0
యుద్ధకాండము 1-వ భాగము ... 1-0-0 " 1-4-0
" 2-వ " ... 1-0-0 " 1-4-0
" 3-వ " ... 1-0-0 " 1-4-0

4 సంపుటములు.

బాల, అనౌధ్యాకాండములు - 1 సంపుటము 8-8-0
అరణ్య, కీష్కింధా, సుందరకాండములు-1 సంపుటము 4-8-0
యుద్ధకాండము - మూడుభాగములు, 1 సంపుటము 8-8-0
తైత్తిరీయపర్వ- 80 పాద్యకాశములవై మొత్తం
అయ్య, మేల్తన కాలికో వైండు, బాల, అణా } 5-0-0
ధ్యాకాండములు చేరి 1-సంపుటము

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,

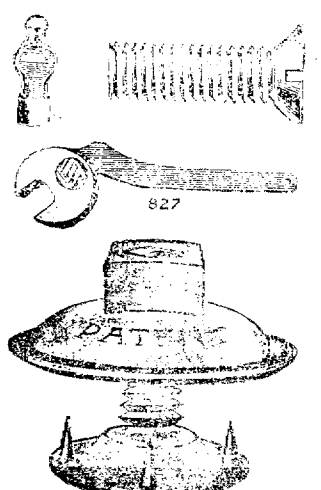
285)

సంబంధ ముద్రాలయము, మైసూరు

బయటపూర్వ ఆర్డరుల సత్వరముగాను అగ్రతీగనను పంపబడిన. ఒకేమారు మోస్తరుమాదిన సంఖ్య తెలియగలదు

(n668-W 318)

ఇరుక సామానులు, రంగులు, సిమెంటు, గొట్టములు పంపులు, ఫిట్టింగులు, ఫెర్రిగు సామానులు, మిల్లులు, మైనింగు, జిన్నింగు, వైనుమిల్లు మొదలగు నానిని ఎకాయికి దిగుమతి చేయువాగు.

A. MOHAMED & CO.,

General Hardware & Machinery Man.
No. 312, Lingi Chetty Street, Madras

